

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

3º PRIMARIA

CURSO 2021-2022

TITOR: JUAN CARLOS ARES DIZ

LINGUA CASTELÁ

E LITERATURA

OBXECTIVOS DA MATERIA EN CLAVE DE COMPETENCIAS

1. Comprender discursos orais e escritos máis extensos e complexos que en cursos anteriores, ampliando os temas de interese, mantendo a atención e unha actitude crítica.
2. Diferenciar as ideas esenciais das accesorias.
3. Analizar os aspectos sinxelos do texto (estrutura do discurso, vocabulario, intención)
4. escoitar, reproducir e representar expresións da linguaxe oral tradicional (adiviñas, cancións, contos, trabalinguas, etc.).
5. Expresarse oralmente e por escrito axeitadamente en situacións formais e informais, ampliando os contextos e os interlocutores coñecidos e descoñecidos.
6. Representar e recitar textos orais coa articulación, a entoación e o ritmo axeitados, de forma comprensiva e expresiva e de acordo cos usos e as normas da modalidade lingüística da comunidade autónoma.
7. Utilizar correctamente as estruturas lingüísticas básicas.
8. escoitar e relatar experiencias presentes e pasadas, respectando os aspectos normativos da lingua.
9. Expresar con claridade, ordenada e coherentemente, vivencias, ideas, observacións, sentimentos, etc.
10. Elixir as formas de comprensión e expresión axeitadas á situación e á intención comunicativa.
11. Valorar e aceptar as achegas propias e as dos demais, respectando as normas do intercambio comunicativo.
12. Producir textos escritos propios da vida social da aula, como consolidación do sistema lectoescritor para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades (normas, notas, avisos, solicitudes...) de acordo coas características propias.
13. Comprender textos do ámbito escolar, producidos con finalidade didáctica ou de uso social (folletos, descrições, instrucións e explicacións), para aprender e para informarse, comparando, clasificando, identificando e interpretando os coñecementos e as informacións para ampliar as aprendizaxes.
14. Utilizar, de xeito dirixido, as tecnoloxías da información e a comunicación e os diferentes tipos de bibliotecas (de aula e de centro), mostrando respecto polas súas normas de funcionamento coa finalidade de obter información e modelos para a composición escrita.

15. Utilizar os coñecementos de lectoescritura para a comprensión de textos e o intercambio de experiencias e sentimentos.
16. Comprender textos literarios de xéneros diversos axeitados en canto a temática e complexidade e iniciarse nos coñecementos das convencións específicas da linguaxe literaria.
17. Coñecer os diferentes usos sociais, analizando o seu emprego como vehículo de valores e prexuizos clasistas, racistas, sexistas, etc., co fin de introducir as autocorreccións pertinentes.
18. Utilizar a lingua para destacar os valores das diferentes culturas do ámbito.
19. escoitar, reproducir e representar expresións da linguaxe oral tradicional (adiviñas, cancións, contos, trabalinguas, etc.) e valorar estas expresións como un feito cultural enriquecedor.
20. Utilizar a lingua oral e escrita como instrumento de aprendizaxe e planificación de actividades cada vez máis complexas, utilizando diferentes recursos.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR.				
a c d e	B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	CCL CAA CSC
			LCB1.1.2. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.	CCL CAA CSC
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	CCL

			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	CCL
a b e	B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE
b e	B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras evidentes a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade, para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de	CCL CAA

			comunicación.	
			LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	CCL
b d e i	B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5.Recoñecer o tema e as ideas principais de textos orais breves e sinxelos de diferente tipoloxía, segundo a forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas médicas....	CCL CCA

			LCB1.5.2. Responde preguntas sinxelas correspondentes á comprensión literal.	CCL
			LCB1.5.3. Utiliza de xeito guiado a información recollida, para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe.	CCL CAA CSIEE
b d e j	B1.6. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.6. Utilizar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe.	LCB1.6.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para obter información.	CCL CD CAA
			LCB1.6.2. Transforma en noticias sinxelas feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC

			LCB1.6.3. Comprende de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	CAA CCL CD CSC
b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus intereses e idade.	CCL CAA CCEC
			LCB1.7.2. Interpreta diferentes personaxes, reflectindo as súas características esenciais, memorizando e representando as súas accións e xestos máis definitorios.	CCL CAA CCEC

b e	B1.8. Produción de textos orais sinxelos de diferente tipoloxía.	B1.8. Producir textos orais adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.8.1. Elabora comprensiblemente textos orais breves e sinxelos do ámbito escolar e social, adecuados ao nivel, imitando modelos.	CCL CAA CSIEE
a b e	B1.9. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.9. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB 1.9.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	CCL CAA CSC CSIEE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER.				
b e	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta, de distintos tipos de texto próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en voz alta, sen dificultade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade.	CCL
			LCB2.1.2. Le en silencio textos sinxelos próximos á súa experiencia.	CCL
E	B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade, lidos en voz alta e en silencio, segundo a súa tipoloxía e valorando a lectura como medio para ampliar o	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade e valorar a lectura como medio para ampliar o vocabulario, fixar a ortografía correcta e como gozo persoal.	LCB2.2.1. Resume, respondendo a preguntas e reflectindo as ideas principais, textos de diversa tipoloxía textual.	CCL CAA

	vocabulario e fixar a ortografía correcta.			
			LCB2.2.2. Distingue en textos do ámbito escolar e social e de forma xeral, entre as diversas tipoloxías atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA
			LCB2.2.3. Elabora glosarios coas novas palabras.	CCL CAA
b e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras crave. Anticipación de hipótese de significado polo	B2. 3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA
			LCB2.3.2. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	CCL CAA

	contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.			
			LCB2.3.3. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e de ilustracións redundantes.	CCL CAA
			LCB2.3.4. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CAA
			LCB2.3.5. Iníciase na utilización do dicionario de xeito guiado.	CCL CAA
E	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar momentos de lecer para a lectura voluntaria.	CCL
			LCB2.4.2. Selecciona textos do seu interese en función dos seus gustos e preferencias.	CCL

			LCB2.4.3. Identifica e resume o argumento de lecturas realizadas e dá referencias básicas, como o título.	CCL CAA
e i	B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.7. Usa a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.7.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre temas do seu interese e necesarios para as súas tarefas de aula.	CCL CD CAA
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.8. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.8.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC
a e	B2.9. Identificación da finalidade das mensaxes transmitidos polo	B2.9. Identifica a estrutura de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do	LCB2.9.1. Diferenza, con axuda, entre información e	CCL CAA CSC

	texto.	seu significado.	publicidade.	
			LCB2.9.2. Formula hipótese, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	CCL CAA CSC
b e i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	B2.10. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	LCB2.10.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar información.	CCL CD CAA

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR.				
b e m	<p>B3.1. Producción de textos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades.</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia básica.</p> <p>B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel.</p>	B3.1. Producir textos seguindo un modelo con diferentes intencións comunicativas, cohesivas de xeito elemental, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	<p>LCB3.1.1. Escribe, con axuda e en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, utilizando elementos de cohesión básicos: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....</p> <p>LCB3.1.2. Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel.</p>	<p>CCL CD CAA</p> <p>CCL</p>

			LCB3.1.3. Reproduce textos ditados sinxelos.	CCL
			LCB3.1.4. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA
b e m	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.4. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
b e	B3.5. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...). Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.6. Revisión e mellora do texto.	B3.5. Aplicar, con axuda, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.5.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. LCB3.5.2. Utiliza, con axuda e para escribir textos sinxelos, borradores que	CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE

			amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	
b e i	B3.7. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.7. Elaborar proxectos individuais ou colectivos de carácter informativo sobre diferentes temas do área.	LCB3.7.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de experiencias realizadas.	CCL CAA
			LCB3.7.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes, en diferentes soportes (papel e dixital), de carácter redundante co contido: carteis publicitarios, anuncios e cómicos.	CCL CD CAA CSIEE
a d e m	B3.8. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.8. Usar unha linguaxe respectuosa coa diversidade, evitando expresións discriminatorias e prexuizos.	LCB3.8.1. Exprésase, por escrito, evitando unha linguaxe non sexista e non respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC

e i	B3.9. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de xeito guiado.	B3.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.9.1. Usa con axuda as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información.	CCL CD CAA
e i	B3.10. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro.	B3.10. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.10.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	CO PETENCIAS CLAVE
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA.				
b e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía	LCB4.1.1. Recoñece e identifica as categorías gramaticais básicas: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar acción.	CCL

	<p>B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.</p> <p>B4.4. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.</p>	<p>para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p>		
			LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro, ao producir textos orais e escritos.	CCL
			LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL
			LCB4.1.4. Utiliza as normas ortográficas básicas.	CCL
e	<p>B4.5. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</p> <p>B4.6. Vocabulario. Frases feitas. Formación de</p>	<p>B4.5. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>LCB4.5.1. Utiliza palabras sinónimas, antónimas, polisémicas, frases feitas, na expresión oral e escrita.</p>	CCL
			LCB4.5.2. Utiliza, segundo modelo, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL

	<p>substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos.</p> <p>B4.7. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.</p>		<p>LCB4.5.3. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.</p>	CCL
b e	<p>B4.8. Clases de nomes: comúns e propios.</p> <p>B4.9. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.</p>	<p>B4.8. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p>	<p>LCB4.8.1. Clasifica e usa os tipos de nomes para elaborar textos escritos sinxelos</p>	CCL
			<p>LCB4.8.2. Aplica as normas de concordancia de xénero e número, na expresión oral e escrita.</p>	CCL
			<p>LCB4.8.3. Aplica, con axuda, as normas de acentuación (sílabas tónicas) nas súas producións escritas.</p>	CCL

			LCB4.8.4. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	CCL
			LCB4.8.5. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL
e i	B4.10. Utilización do material multimedia educativo ao seu alcance e propio da súa idade.	B4.10. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.10.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	CCL CD CAA
d e o	B4.11. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma.	B4.11. Valorar a diversidade lingüística da comunidade autónoma.	LCB4.11.1. Valora a diversidade lingüística da comunidade autónoma.	CCL CSC
d e o	B4.12. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.12. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.12.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CAA

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA.				
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora e recoñece de forma global, distintos textos literarios sinxelos, como fonte de lecer e de información.	CCL CCEC
d e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obrasteatrais. Identificación de recursos literarios moi básicos.	B5.2. Facer a lectura expresiva e interpretativa de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria.	LCB5.2.1. Realiza, de xeito guiado, lecturas comentadas de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).	CCL CCEC CCL CAA

d e	B5.4. Valoración de recursos literarios.	B5.4. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB5.4.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	CCL CCEC
b e	B5.5. Creación de textos literarios moi sinxelos, en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.5. Reproducir a partir de modelos dados textos literarios moi sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios moi sinxelos (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC
a b e	B5.6. Comprensión, memorización e recitado de textos literarios co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LCB5.6.1. Memoriza e reproduce textos orais moi sinxelos adecuados á súa idade: contos, poemas ou cancións.	CCL CAA CSC CCEC
d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios breves e sinxelos, axeitados á súa	CCL CAA CCEC CSC

			idade.	
a b e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B.5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	CCL CSC CCEC

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	CONTIDOS	TEMPORALIZACIÓN
BLOQUE 1 Comunicación oral: Falar e escoitar.	B1.1,B1.2,B1.3,B1.4,B1.5,B1.6,B1.7,B1.8, B1.9	AO LONGO DE TODO O CURSO
BLOQUE 2 Comunicación escrita. Ler.	B2.1, B2.2, B2.3, B2.4, B2.5, B2.6, B2.7, B2.8, B2.9	AO LONGO DE TODO O CURSO
BLOQUE 3 Comunicación escrita. Escribir.	B3.1,B3.2, B3.3, B3.4, B3.5, B3.6, B3.7, B3.8, B3.9, B3.10	AO LONGO DE TODO O CURSO
BLOQUE 4 Coñecemento da lingua.	B4.1 -Coñecemento do abecedario. -Ordenación alfabética dunha lista de palabras. B4.2: -Definición do concepto de nome. -Identificación, clasificación e uso de nomes propios e común -Identificación do xénero e número dos nomes. B4.4	1º TRIMESTRE

-Asimilación e aplicación de normas de uso da coma.

-Aplicación das normas de uso da interrogación e da exclamación.

-Escritura de palabras con hie- y hue-.

-Aplicación de normas de uso dos verbos con h: hablar, haber, hacer.

B4.6

-Construción de palabras derivadas a partir de primitivas.

-Familiarización do uso e os significados dos prefixos in- e des-

-Familiarización e uso de sufixos diminutivos e aumentativos.

B4.9

-Concordancia en xénero e número de nomes e artigos.

-Identificación do xénero e número dos adxectivos.

-Concordancia en xénero e número das palabras dunha oración.

B4.10, B4.11, B4.12

<p>BLOQUE 4 Coñecemento da lingua</p>	<p>B4.1 -Palabras compostas, familias de palabras, palabras sinónimas e antónimas.</p> <p>B4.2 -O artigo -O verbo. O infinitivo. -Persoa e número dos verbos.</p> <p>B4.3</p> <p>B4.4 -Palabras con: ce, ci, za, zo, zu, c, qu,k,ga, gue, gui,go, gu. -Palabras con: j, ge, gi e verbos que se escriben con b.</p> <p>B4.9 -A persoa e número nos verbos.</p> <p>B4.10, B4.11, B4.12</p>	<p>2º TRIMESTRE</p>
	<p>B4.1 -Palabras polisémicas, homónimas, abreviaturas, siglas e onomatopeas.</p> <p>B4.2</p>	

<p>BLOQUE 4 Coñecemento da lingua.</p>	<p>-O pronome persoal.</p> <p>B4.4</p> <p>-Separación de palabras a fin de renglón.</p> <p>-Sílabas tónicas e átonas.</p> <p>-O til e as regras de acentuación.</p> <p>B4.7, B4.10,B4.11, B4.12</p>	<p>3º TRIMESTRE</p>
<p>BLOQUE 5 :Educación literaria.</p>	<p>B5.1, B5.2, B5.3, B5.4, B5.5, B5.6, B5.7, B5.8</p>	<p>AO LONGO DE TODO O CURSO</p>

**RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE
FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS**

TRIMESTRE	ESTÁNDARES	CC	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
1º	LCB1.1.1. Expresa de forma global, ideas, opinións e sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC	10,00%
1º	LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, respecto da opinión dos e das demais.	CCL CAA CSC	7,00%
1º	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando o valor comunicativo destes.	CCL	5,00%
1º	LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas.	CCL	5,00%
1º	LCB1.4.1. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	CCL	8,00%
1º	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas médicas,...	CCL CAA	10,00%
1º	LCB1.5.3. Responde preguntas sinxelas correspondentes á comprensión literal.	CCL	10,00%
1º	LCB1.6.2. Transforma en noticias sinxelas feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC	10,00%
1º	LCB2.3.5. Iníciase na utilización do dicionario de xeito	CCL	5,00%

	guiado.	CAA	
1º	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC	10,00%
1º	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	7,00%
1º	LCB3.5.1. Exprésase, por escrito, evitando unha linguaxe sexista e non respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	7,00%
1º	LCB4.5.1. Valora a diversidade lingüística da comunidade autónoma.	CCL CSC	6,00%
2º	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia básica en diversas situacións de comunicación: -Diálogos -Exposicións orais seguindo un modelo, e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	10,00%
2º	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas médicas,...	CCL CAA	7,00%
2º	LCB1.6.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para obter información.	CCL CD CAA	5,00%
2º	LCB1.8.1. Elabora comprensiblemente textos orais breves e sinxelos do ámbito escolar e social, adecuados ao nivel, imitando modelos.	CCL CAA CSIEE	6,00%
2º	LCB2.2.1. Resume, respondendo a preguntas e reflectindo as ideas principais, textos de diversa tipoloxía textual.	CCL CAA	6,00%

2º	LCB2.4.1. Dedicar momentos de lecer para a lectura voluntaria.	CCL	4,00%
2º	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar información.	CCL CD CAA	4,00%
2º	LCB3.1.3. Reproduce textos ditados sinxelos.	CCL	5,00%
2º	LCB3.1.4. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas,...	CCL CAA	8,00%
2º	LCB4.1.1. Recoñece e identifica as categorías gramaticais básicas: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar acción.	CCL	7,00%
2º	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro, ao producir textos orais e escritos.	CCL	8,00%
2º	LCB4.1.3. Diferencia familias de palabras.	CCL	6,00%
2º	LCB4.2.2. Utiliza, segundo modelo, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL	8,00%
2º	LCB4.3.2. Aplica as normas de concordancia de xénero e número, na expresión oral e escrita.	CCL	8,00%
2º	LCB4.3. 4. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	CCL	8,00%
3º	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia básica en diversas situacións de comunicación: -Diálogos -Exposicións orais seguindo un modelo, e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	8,00%

3º	LCB1.4.2. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL CAA	3,00%
3º	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas médicas,...	CCL CAA	5,00%
3º	LCB1.6.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para obter información.	CCL CD CAA	3,00%
3º	LCB1.8.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental, utilizando nexos básicos.	CCL CAA	3,00%
3º	LCB2.2.2. Distingue en textos do ámbito escolar e social e de forma xeral, entre as diversas tipoloxías atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA	4,00%
3º	LCB2.4.3. Identifica e resume o argumento de lecturas realizadas e dá referencias básicas, como o título.	CCL CAA	5,00%
3º	LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	CCL CAA CSC	5,00%
3º	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar información.	CCL CD CAA	2,00%
3º	LCB3.1.2. Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel.	CCL	8,00%

3º	LCB3.1.3. Reproduce textos ditados sinxelos.	CCL	4,00%
3º	LCB3.1.4. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas...	CCL CAA	10,00%
3º	LCB3.7.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE	8,00%
3º	LCB4.2.1. Utiliza palabras sinónimas, antónimas, polisémicas, frases feitas, na expresión oral e escrita.	CCL	8,00%
3º	LCB4.2.3. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	CCL	8,00%
3º	LCB4.3.3. Aplica, con axuda, as normas de acentuación (sílabas tónicas) nas súas producións escritas.	CCL	8,00%
3º	LCB4.3. 4. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	CCL	8,00%

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Consideramos mínimos esixibles para unha avaliación positiva os estándares de aprendizaxe que se relacionan na táboa seguinte e que fan referencia aos relacionados anteriormente para cada bloque e área.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
LCB1.1.1	LCB2.1.1	LCB3.1.1	LCB4.1.1	LCB5.4.1
LCB1.1.2.	LCB2.1.2.	LCB3.1.2.		LCB3.5.1.
LCB1.3.1	LCB2.2.1.	LCB3.1.3		
LCB1.4.2		LCB3.1.4.		
LCB1.5.1				
LCB1.5.3				
LCB1.8.1				

LINGUA GALEGA

E LITERATURA

OBXECTIVOS DA MATERIA EN CLAVE DE COMPETENCIAS

- Comprender discursos orais e escritos máis extensos e complexos que en cursos anteriores, ampliando os temas de interese, mantendo a atención e unha actitude crítica.
- Diferenciar as ideas esenciais das accesorias.
- Analizar os aspectos sinxelos do texto (estrutura do discurso, vocabulario, intención, etc.)
- escoitar, reproducir e representar expresións da linguaxe oral tradicional (adiviñas, cancións, contos, trabalinguas, etc.)
- Expresarse oralmente e por escrito axeitadamente en situacións formais e informais, ampliando os contextos e interlocutores coñecidos e descoñecidos.
- Representar e recitar textos orais coa articulación, a entoación e o ritmo axeitados, de forma comprensiva e expresiva.
- Utilizar correctamente as estruturas lingüísticas básicas.
- escoitar e relatar experiencias presentes e pasadas, respectando os aspectos normativos da lingua.
- Expresar con claridade, ordenadamente e mediante os mecanismos de cohesión necesarios: vivencias, ideas, observacións, sentimentos, etc.
- Elixir as formas de comprensión e expresión axeitadas á situación e á intención comunicativa.
- Valorar e aceptar as achegas propias e as dos demais, respectando as normas do intercambio comunicativo.
- Producir textos escritos propios da vida social da aula, como consolidación do sistema lecto-escritor para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades (normas, fichas, postais, anuncios, carteis...), de acordo coas características propias destes textos.
- Comprender textos do ámbito escolar, producidos con finalidade didáctica ou de uso social (descricións, instrucións e explicacións), para aprender e para informarse, comparando, clasificando, identificando e interpretando os coñecementos e as informacións para ampliar as aprendizaxes.
- Utilizar, de xeito dirixido, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación e os diferentes tipos de bibliotecas (de aula e de centro), mostrando respecto polas súas normas de funcionamento, coa finalidade de obter información e modelos para a composición escrita.
- Producir textos escritos propios da vida social da aula, como consolidación do sistema lecto-escritor para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades (normas, fichas, postais, anuncios, carteis...) de acordo coas características propias destes textos.
- Utilizar os coñecementos de lecto-escritura para a comprensión de textos e o intercambio de experiencias e sentimentos.
- Comprender textos literarios de xéneros diversos axeitados en canto a temática e complexidade e iniciarse nos coñecementos das convencións específicas da linguaxe literaria.

- Coñecer os diferentes usos sociais, analizando o seu emprego como vehículo de valores e prexuízos clasistas, racistas, sexistas, etc., co fin de introducir as autocorreccións pertinentes.
- Utilizar a lingua para destacar os valores das diferentes culturas do ámbito.
- Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
- escoitar, reproducir e representar expresións da linguaxe oral tradicional (adiviñas, cancións, contos, trabalinguas, etc.) e valorar estas expresións como un feito cultural enriquecedor.
- Utilizar a lingua oral e escrita como instrumento de aprendizaxe e planificación de actividades cada vez máis complexas, utilizando diferentes recursos.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR.				
a e	B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral, específica e relevante, sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun breve resumo.	B1.1. Comprender textos orais sinxelos dos medios de comunicación, extraendo o sentido global e información específica.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.	CCL CAA
			LGB1.1.2. Identifica quen, que e onde nunha noticia.	CCL CAA
			LGB1.1.3. Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora os informativos da radio e da televisión como fonte de información.	CCL CSC
b e i	B1.2. Uso de documentos impresos, dixitais e audiovisuais para obter, informacións	B1.2. Utilizar os documentos audiovisuais como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para	CCL CD CAA

	relevantes para realizar tarefas de aprendizaxe.		obter a información máis importante e necesaria.	CSC
			LGB1.2.2. Selecciona informacións relevantes dos documentos audiovisuais para realizar tarefas de aprendizaxe	CCL CD CAA CSIEE
a b c e o	B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo adecuadamente.	CCL CAA CSC CSEIEE
			LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión.	CCL CAA

			LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.	CCL CSIEE CAA
			LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	CCL CSIEE CAA CCL
a c e	B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas, respectando as opinións de quen fala e sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións sen interromper.	CCL CSC
			LGB1.4.2. Respecta as	CCL

			opinións da persoa que fala.	CSC
a c d e o	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas (expresións espontáneas, informacións, conversas reguladores da convivencia, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, posturas e xestos adecuados).	B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.4. Emprega unha postura e xestualidade que transmite predisposición para interactuar cos demais.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.5. Exprésase cunha	CCL

			pronuncia e dicción correctas.	CSC CCEC
			LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA
a b e	B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: entoación, ritmo e xestualidade.	B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.6.1. Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
			LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	CCL
			LGB1.6.3. Aмосa un discurso oral, claro, cunha pronuncia e entoación axeitadas e propias da lingua galega	CCL CCEC

b e	B1.7. Produción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social coa axuda de modelos sinxelos e en situación de simulación.	B1.7. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	LGB1.7.1. Elabora textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	CCL CD CAA CSIEE CSC
b d e	B1.8. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.8. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.8.1. Amosa respecto ás ideas e achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
e	B1.9. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.9. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.9.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
a d e o	B1.10. Uso, de forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar, de forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.10.1. Usa, de forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
			LGB1.10.2. Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e	CCL CSC

			sexista evidente.	
a d e o	B1.11. Comparación de textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	B1.11. Comparar textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	LGB1.11.1. Compara textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.	CCL CCEC
a d e o	B1.12. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.12. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.12.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación... LGB1.12.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CCL CCEC CSC

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
b e i j	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos sinxelos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis).	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC
	B2.2. Comprensión de información xeral en textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto sinxelo (narrativo, descritivo, expositivo).	CCL
	B2.3. Comprensión de		LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.4. Interpreta, personificacións e hipérboles en textos sinxelos.	CCL CAA CSIEE

	información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).			
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto.	CCL
			LGB2.1.6. Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender e contrastar información, identificando e interpretando os datos que se transmiten mediante sinxelos gráficos e ilustracións.	B2.4. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de sinxelos gráficos, e ilustracións.	LGB2.4.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de sinxelos gráficos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
b e	B2.5. Subliñado e resumo da información relevante dun texto sinxelo adecuado ao seu nivel.	B2.5. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e resumir o seu contido.	LGB2.5.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA

			LGB2.5.2. Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.	CCL CAA
b e	B2.6. Iniciación ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.6. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.6.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.6.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
b e	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter información e modelos para a lectura.	B2.7. Utilizar de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	LGB2.7.1. Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	CCL CD CAA
			LGB2.7.2. Utiliza de xeito	CCL

			guiado dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CAA CD CSIEE
a b e	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos sinxelos en galego adaptados á idade e aos intereses das alumnase dos alumnos.	B2.8. Ler, en silencio ou en voz alta, textos sinxelos en galego, adaptados á súa idade e aos seus intereses.	LGB2.8.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA
			LGB2.8.2. Le textos sinxelos en voz alta sen dificultade.	CCL
			LGB2.8.3. Le textos, adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade.	CCL CSC
a b e i	B2.9. Uso da biblioteca respectando as súas normas de funcionamento e valorándoa como fonte de información e de ocio e participación en actividades literarias. B2.10. Valoración das normas	B2.9. Usar as bibliotecas de aula, e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento, e participar en actividades literarias.	LGB2.9.1. Utiliza as biblioteca de aula e de centro respectando as normas básicas do seu o funcionamento.	CCL CAA CSC
			LGB2.9.2. Valora as Bibliotecas de aula e de	CCL CAA

			centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	CSC
	de funcionamento da biblioteca como recurso para acceder facilmente a información moi variada e manter un ambiente agradable de traballo e lecer.		LGB2.9.3. Participa en actividades literarias do centro.	CCL CSC CCEC
a b e	B2.11. Mantemento adecuado da súa biblioteca persoal.	B2.11. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.11.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CAA CSC
a b e	B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de e de lecer.	B2.12. Aposar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	LGB2.12.1. Aposar interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	CCL CAA CSC CCEC
a b e m	B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de	B2.13. Aposar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar	LGB2.13.1. Selecciona textos do seu interese, en función dos seus gustos e preferencias.	CCL

	expresión das preferencias persoais.	preferencias.		
--	--------------------------------------	---------------	--	--

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR.				
a b e	B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.		LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA
		B3.1. Usar, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL

			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC
a b e o	<p>B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia escolar, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións..., de acordo coas características propias destes xéneros.</p> <p>B3.3. Composición de textos de información sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, en situacións reais ou simuladas.</p>	B3.2. Producir textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	<p>LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...</p>	CCL CAA CD
			LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis) de xeito creativo.	CCL CSC CCEC CAA
			LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos e descritivos) seguindo un guión	CCL CAA

			establecido.	
			LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	CCL CSC CCEC
			LGB3.2.5. Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA
b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para comunicar información (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións).	B3.4. Elaborar textos do ámbito académico para comunicar información.	LGB3.4.1. Elabora por escrito textos do ámbito académico moi sinxelos (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter e comunicar información.	CCL CAA CSIEE
a b	B3.5. Creación de textos sinxelos con intención	B3.5. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a	LGB3.5.1. Elabora textos sinxelos que combinan a	CCL CSC

e j	informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	non verbal.	linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	CCEC CAA CSIEE
b d e i j	B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.6. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.6.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE
b e i j	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais sinxelos, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía).	B3.7. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.7.1. Usa recursos gráficos e paratextuais sinxelos (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos.	CCL CD CSIEE
			LGB3.7.2. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	CCL CD CSIEE
a	B3.8. Interese polo coidado e a	B3.8. Coidar a presentación dos	LGB3.8.1. Coida a	CCL

b e o	<p>presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.</p> <p>B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención, de reelaboración da información e dos coñecementos e de expresión creativa.</p>	<p>traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.</p>	<p>presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado...</p>	<p>CD</p> <p>CAA</p>
			<p>LGB3.8.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p>

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA.				
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva de terminoloxía moi elemental nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados, enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes e formas verbais.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento na mellora do uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	CCL CAA
			LGB4.1.2. Identifica as formas verbais.	CCL CAA
			LGB4.1.3. Separa as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA
			LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos e adxectivos.	CCL CAA
			LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e	CCL CAA

			é quen de cambialo.	
b e	B4.2. Uso das normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.	B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC
			LGB4.2.2. Utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas, con especial atención ás maiúsculas.	CCL CSC CCEC
e	B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados. B4.4. Comparación de estruturas sintácticas	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe elemental nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación.	CCL
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	CCL
			LGB4.3.3. Respecta, de xeito	CCL

	<p>elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.</p> <p>B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.</p>		<p>xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.</p>	<p>CSC CCEC</p>
e	<p>B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa), en relación coa composición de textos.</p>	<p>B4.6. Recoñecer e empregar conectores básicos.</p>	<p>LGB4.6.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición e causa.</p>	<p>CCL CAA</p>
b e i	<p>B4.7. Uso do dicionario, en papel ou electrónico, de xeito guiado.</p>	<p>B4.7. Usar o dicionario en papel ou electrónico, de xeito guiado.</p>	<p>LGB4.7.1. Usa o dicionario en papel ou dixital de xeito guiado.</p>	<p>CCL CAA CD</p>
b e i	<p>B4.8. Identificación de palabras compostas e derivadas, de sinónimos de antónimos e</p>	<p>B4.8. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras</p>	<p>LGB4.8.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando</p>	<p>CCL CAA</p>

o	palabras polisémicas básicas, en relación coa comprensión e coa produción de textos.	polisémicas básicas, para comprender e producir textos.	familias de palabras. LGB4.8.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas.	CCL CAA
a d e h m o	B4.9. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.9. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.9.1. Valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CCEC
a d e m o	B4.10. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos, recoñecer as posibles interferencias e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.10. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que coñece ou está a aprender para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega, recoñecer as posibles interferencias e lograr unha competencia comunicativa integrada.	LGB4.10.1. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas moi evidentes e básicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CCL

--	--	--	--	--

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA.				
b d e	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos sinxelos, procedentes da literatura galega en xeral, e da literatura galega popular en particular.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos sinxelos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CAA CCEC
b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en	B5.3. Ler textos e obras en galego adaptadas á idade e en diferentes	LGB5.3.1. Le en silencio obras e textos en galego da	CCL CCEC

e i o	galego adecuadas á idade e aos intereses do alumnado. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	soportes.	literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CD
			LGB5.3.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
b d e o	B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.5. Identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados..	LGB5.5.1. É quen de identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
b e o	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos,	B5.6. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.6.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para	CCL CCEC CSC

	emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.		comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios.	B5.7. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	LGB5.7.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	CCL
a d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente	B5.9. Aposar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.9.1. Aposar curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC

	<p>interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.</p>			
--	--	--	--	--

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA	CONTIDOS	TEMPORALIZACIÓN
BLOQUE 1: Comunicación oral: falar e escoitar.	B1.1,B1.2,B1.3,B1.4,B1.5,B1.6,B1.7,B1.8,B1.9,B1.10,B1.11, B1.12	1º trimestre.
BLOQUE 2: Comunicación escrita. Ler	B2.1, B2.2, B2.3, B2.4, B2.5, B2.6, B2.7, B2.8, B2.9, B2.10, B2.11, B2.12. B2.13	1º trimestre.
BLOQUE 3: Comunicación escrita. Escribir.	B3.1,B3.2, B3.3, B3.4, B3.5, B3.6, B3.7, B3.8, B3.9.	1º trimestre.
BLOQUE 4: Coñecemento da lingua.	B4.1, B4.2, B4.3, B4.4, B4.5, B4.6, B4.7, B4.8, B4.9, B4.10	1º trimestre.
BLOQUE 5: Educación literaria.	B5.1, B5.2, B5.3, B5.4, B5.5, B5.6, B5.7, B5.8, B5.9, B5.10	1º trimestre.

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA	CONTIDOS	TEMPORALIZACIÓN
BLOQUE 1: Comunicación oral: falar e escoitar.	B1.1,B1.2,B1.3,B1.4,B1.5,B1.6,B1.7,B1.8,B1.9,B1.10,B1.11, B1.12	2º trimestre.
BLOQUE 2: Comunicación escrita. Ler	B2.1, B2.2, B2.3, B2.4, B2.5, B2.6, B2.7, B2.8, B2.9, B2.10, B2.11, B2.12. B2.13	2º trimestre.
BLOQUE 3: Comunicación escrita. Escribir.	B3.1,B3.2, B3.3, B3.4, B3.5, B3.6, B3.7, B3.8, B3.9.	2º trimestre.
BLOQUE 4: Coñecemento da lingua.	B4.1, B4.2, B4.3, B4.4, B4.5, B4.6, B4.7, B4.8, B4.9, B4.10	2º trimestre.

BLOQUE 5: Educación literaria.	B5.1, B5.2, B5.3, B5.4, B5.5, B5.6, B5.7, B5.8, B5.9, B5.10	2º trimestre.
--------------------------------	---	---------------

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA	CONTIDOS	TEMPORALIZACIÓN
BLOQUE 1: Comunicación oral: falar e escoitar.	B1.1,B1.2,B1.3,B1.4,B1.5,B1.6,B1.7,B1.8,B1.9,B1.10,B1.11, B1.12	3º trimestre.
BLOQUE 2: Comunicación escrita. Ler	B2.1, B2.2, B2.3, B2.4, B2.5, B2.6, B2.7, B2.8, B2.9, B2.10, B2.11, B2.12. B2.13	3º trimestre.
BLOQUE 3: Comunicación escrita. Escribir.	B3.1,B3.2, B3.3, B3.4, B3.5, B3.6, B3.7, B3.8, B3.9.	3º trimestre.
BLOQUE 4: Coñecemento da lingua.	B4.1, B4.2, B4.3, B4.4, B4.5, B4.6, B4.7, B4.8, B4.9, B4.10	3º trimestre.
BLOQUE 5: Educación literaria.	B5.1, B5.2, B5.3, B5.4, B5.5, B5.6, B5.7, B5.8, B5.9, B5.10	3º trimestre.

**RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE
FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS**

TRIMESTRE	ESTÁNDARES	CC	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
1º	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.	CCL CAA	5,00%
1º	LGB1.1.2. Identifica <i>quen, que e onde</i> nunha noticia.	CCL CAA	6,00%
1º	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo adecuadamente.	CCL CAA CSC CSEIEE	7,00%
1º	LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión.	CCL CAA	7,00%
1º	LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.	CCL CSIEE CAA	7,00%
1º	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA	7,00%
1º	LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	CCL CSC CCEC	4,00%
1º	LGB1.6.1. Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA	5,00%

1º	LGB1.10.2. Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	CCL CSC	5,00%
1º	LGB1.12.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación,...	CCL CCEC	6,00%
1º	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE	7,00%
1º	LGB2.6.2. Le textos sinxelos en voz alta sen dificultade.	CCL	10,00%
1º	LGB2.8.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CAA CSC	7,00%
1º	LGB4.1.3. Separa as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA	10,00%
1º	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC	7,00%
2º	LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	CCL CSIEE CAA	3,00%
2º	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC	5,00%
2º	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto sinxelo (narrativo, descritivo, expositivo).	CCL	5,00%

2º	LGB2.1.6. Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE	3,00%
2º	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA	4,00%
2º	LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL	5,00%
2º	LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis) de xeito creativo.	CCL CSC CCEC CAA	6,00%
2º	LGB3.2.5. Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	5,00%
2º	LGB3.3.1. Elabora por escrito textos do ámbito académico moi sinxelos (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	5,00%
2º	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	7,00%
2º	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre	CCL CD CAA	7,00%

	parágrafos, interliñado...		
2º	LGB4.1.2. Identifica as formas verbais.	CCL CAA	6,00%
2º	LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos e adxectivos.	CCL CAA	5,00%
2º	LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e é quen de cambialo.	CCL CAA	5,00%
2º	LGB4.2.2. Utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas, con especial atención ás maiúsculas.	CCL CSC CCEC	7,00%
2º	LGB4.6.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	CCL CAA	7,00%
2º	LGB4.6.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas.	CCL CAA	7,00%
2º	LGB5.2.1. Le obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	8,00%
3º	LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	CCL CSIEE CAA	5,00%
3º	LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.	CCL CAA CSIEE	5,00%
3º	LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto.	CCL	5,00%
3º	LGB2.5.1. Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos	CCL CD	3,00%

	para a lectura.	CAA	
3º	LGB2.9.1. Amona interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	CCL CAA CSC CCEC	3,00%
3º	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA	7,00%
3º	LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE	7,00%
3º	LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC	7,00%
3º	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos e descritivos) seguindo un guión establecido.	CCL CAA	6,00%
3º	LGB3.2.5. Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	5,00%
3º	LGB4.2.1. Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	7,00%
3º	LGB4.3.1. Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación.	CCL	7,00%
3º	LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	CCL	7,00%
3º	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas	CCL	7,00%

	morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CSC CCEC	
3º	LGB5.3.1. É quen de identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC	7,00%
3º	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	6,00%
3º	LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC	6,00%

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Consideramos mínimos esixibles para unha avaliación positiva os estándares de aprendizaxe que se relacionan na táboa seguinte e que fan referencia aos relacionados anteriormente para cada bloque e área.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
LGB1.3.3	LGB2.1.1	LGB3.2.1	LGB4.1.1	LGB5.4.1
LGB1.3.4	LGB2.1.2	LGB3.2.5	LGB4.1.2	
LGB1.4.1	LGB2.3.2	LGB3.3.1	LGB4.1.3	
LGB1.4.2	LGB2.6.2	LGB3.7.1	LGB4.1.5	
LGB1.5.1	LGB2.6.3		LGB4.2.2	
LGB1.5.2	LGB2.8.1.		LGB4.3.1	
LGB1.5.3	LGB3.1.3.		LGB4.6.2	
LGB1.8.1				
LGB1.9.1				
LGB1.10.1				

MATEMÁTICAS

OBXECTIVOS DA MATERIA EN CLAVE DE COMPETENCIAS

1. Expresar verbalmente a descrición da situación problemática dun problema formulado e o seu proceso de resolución.
2. Xerar diversas estratexias de resolución de problemas aplicando as operacións coñecidas e comprobando as solucións.
3. Recoñecer regularidades e patróns en situacións diversas para elaborar predicións.
4. Indagar sobre os problemas propostos formulando variacións, dúbidas e aplicacións en contextos próximos.
5. Empregar o método científico e os coñecementos matemáticos para a elaboración de hipótese no contexto da materia.
6. Manexar habilidades de comunicación verbal e non verbal na relación cos demais.
7. Identificar fortalezas e debilidades para a aprendizaxe da materia.
8. Discernir sobre o uso de ferramentas tecnolóxicas e de cálculo de xeito eficaz no desenvolvemento curricular da materia.
9. Mellorar o uso de estratexias e de habilidades no traballo individual e en equipo.
10. Identificar e escribir os números naturais do 0 ao 99 999.
11. Comprender as implicacións do uso dun sistema de numeración posicional decimal.
12. Coñecer e aplicar algoritmos para a realización de operacións en sumas, restas, multiplicacións e divisións sinxelas.
13. Entender o concepto de medida e aplicalo na selección e no uso de instrumentos e magnitudes nun contexto real.
14. Desenvolver estratexias de medida exacta e aproximada de lonxitude, de capacidade ou de peso.
15. Resolver problemas nos que aparezan unidades de medida.
16. Distinguir e utilizar con corrección medidas de tempo de uso cotián.
17. Recoñecer elementos xeométricos do ámbito (liñas, formas planas: polígonos, ángulos, circunferencia) e describir os seus elementos e transformacións.
18. Aplicar os coñecementos xeométricos nas representacións artísticas e o seu uso no ámbito cotián.
19. Representar datos mediante ferramentas sinxelas.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
b e g	B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.	B1.1. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.	MTB1.1.1. Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema, pregunta realizada).	CCL CMCT CAA
			MTB1.1.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	CMCT CAA CSIEE
b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a	B1.2. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e	MTB1.2.1. Planifica o proceso de traballo con preguntas apropiadas: que quero descubrir?, que teño?, que busco?, como o podo facer?, non me equivoquei ao facelo?, a	CMCT CAA CSIEE

	súa práctica en situacións sinxelas.	valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	solución é idónea?	
b g i	<p>B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.4. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	<p>B1.3. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionar información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.</p>	<p>MTB1.3.1. Iníciase na utilización de ferramentas tecnolóxicas, nomeadamente a calculadora, para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.</p>	<p>CMCT CD CAA</p>

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. NÚMEROS.				
e g	<p>B2.1. Números naturais ata o 10.000.</p> <p>B2.2. Nome e grafía dos números ata o 10.000.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas, unidade de millar e decena de millar.</p> <p>B2.4. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras.</p> <p>B2.5. Identificación do número anterior e o seguinte a un dado.</p>	<p>B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados.</p>	<p>MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 10.000.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
			<p>MTB2.1.2. Aproxima números á decena, centena e millar.</p>	<p>CMCT</p>
b e g	<p>B2.6. Orde numérica.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal:</p>	<p>B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.2.1. Realiza correctamente series tanto ascendentes coma descendentes.</p>	<p>CMCT</p>

	<p>unidades, decenas, centenas, unidade de millar e decena de millar.</p> <p>B2.7. Redondeo de números naturais, ás decenas, centenas e millares.</p>		<p>MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 10.000.</p>	<p>CMCT CAA CCL</p>
			<p>MTB2.2.3. Descompón, compón e redondea números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<p>CMCT CAA</p>
b g	<p>B2.8. Operacións con números naturais: adición, subtracción, multiplicación e división enteira por un número dunha cifra.</p> <p>B2.9. Automatización de algoritmos.</p> <p>B2.10. A multiplicación como suma de sumandos iguais e viceversa.</p> <p>B2.11. Construción e memorización das táboas de multiplicar.</p>	<p>B2.3. Realizar operación e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.3.1. Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar, utilizándoas para realizar cálculo mental.</p>	<p>CMCT</p>
			<p>MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos coa operación de multiplicación na resolución de problemas contextualizados.</p>	<p>CMCT CAA</p>
			<p>MTB2.3.3. Resolve problemas utilizando a multiplicación para realizar recontos, en disposicións rectangulares nos que intervén a lei</p>	<p>CMCT</p>

	<p>B2.12. Identificación e uso dos termos propios da multiplicación: factores e produto.</p> <p>B2.13. Identificación e uso dos termos propios da división: dividendo, divisor, cociente e resto.</p> <p>B2.14. Utilización en contextos reais da división para repartir e para agrupar.</p> <p>B2.15. Proba da división relacionando dividendo, divisor, cociente e resto en casos sinxelos.</p> <p>B2.16. Utilización da calculadora.</p> <p>B2.17. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p>		do produto.	
			MTB2.3.4. Realiza cálculos numéricos coa operación de división dunha cifra na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA
			MTB2.3.5. Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.	CMCT

b g	<p>B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.19. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>B2.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.</p> <p>MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA CSIEE</p>
--------	---	---	--	---

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 3. A MEDIDA.				
b g	<p>B3.1. Expresión e forma simple dunha medición de lonxitude, capacidade, masa ou peso.</p> <p>B3.2. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>B3.3. Realización de medicións.</p>	<p>B3.1. Seleccionar e utilizar instrumentos e unidades de medida usuais, facendo previamente estimacións e expresando con precisión medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo, en contextos reais.</p>	<p>MTB3.1.1. Identifica as unidades do sistema métrico decimal. Lonxitude, capacidade, masa ou peso.</p> <p>MTB3.1.2. Mide con diferentes instrumentos elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CAA</p>
g	<p>B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude.</p> <p>B3.5. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa ou peso.</p>	<p>B3.2. Operar con diferentes medidas de lonxitude, peso/masa, capacidade e tempo.</p>	<p>MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple.</p> <p>MTB3.2.2. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p>

b e g	B3.6. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados.	B3.3. Utilizar as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido e aplicándoo á resolución de problemas.	MTB3.3.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre de diversas unidades medida da mesma magnitude.	CMCT
			MTB3.3.2. Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	CCL CAA
			MTB3.3.3. Resolve problemas da vida real utilizando as unidades de medida máis usuais.	CMCT CAA
g	B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación. B3.8. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.9. Cálculos con medidas temporais.	B3.4. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.4.1. Resolve problemas da vida real utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	CMCT
b	B3.10. O sistema	B3.5. Coñecer o valor e as	MTB3.5.1. Coñece a función, o	CMCT

g	<p>monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes.</p> <p>B3.11. Múltiplos e submúltiplos do euros.</p> <p>B3.12. Equivalencias entre moedas e billetes.</p>	<p>equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.</p>	<p>valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.</p>	CAA CSC
b g	<p>B3.13. Resolución de problemas de medida.</p>	<p>B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB3.5.2. Calcula múltiplos e submúltiplos do euro.</p>	CMCT
			<p>MTB3.6.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas e de razoamento.</p> <p>MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</p>	CAA CMCT CSIEE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 4. XEOMETRÍA.				
g	<p>B4.1. Clasificación de polígonos. Lados e vértices.</p> <p>B4.2 Composición e descomposición de polígonos.</p> <p>B4.3. Clasificación de figuras e corpos xeométricos utilizando diversos criterios.</p> <p>B4.4. Figuras xeométricas. Elementos básicos: lado, vértice, base, diagonal, ángulo e eixes de simetría.</p>	<p>B4.1. Identificar figuras planas e corpos xeométricos, nomeando e recoñecendo os seus elementos básicos (lados, vértices, caras, arestas e ángulos).</p>	<p>MTB4.1.1. Coñece e identifica os elementos básicos dos corpos xeométricos (lado, ángulo e vértice).</p>	<p>CMCT</p>
b g	<p>B4.5. A circunferencia e o círculo. Elementos</p>	<p>B4.2. Coñecer e distinguir a circunferencia e o círculo, así</p>	<p>MTB4.2.1. Coñece e diferencia a circunferencia do círculo e distingue</p>	<p>CMCT CAA</p>

	básicos: centro, raio, diámetro.	como os seus elementos básicos.	os seus elementos.	
g	B4.6. Corpos xeométricos: recoñecemento de prismas, pirámides e corpos redondos. Elementos básicos de poliedros: caras, vértices e arestas.	B4.3. Coñecer e diferenciar os poliedros e os corpos redondos, así como os seus elementos básicos.	MTB4.3.1. Identifica corpos redondos e poliedros (prisma, pirámide, cilindro, cono, esfera...).	CMCT
b g	B4.7. Comparación e clasificación de ángulos: rectos, agudos, obtusos. B4.8. Uso das TIC no desenvolvemento e asimilación de contidos relacionados coa xeometría.	B4.4. Saber o que é un ángulo e as clases de ángulos.	MTB4.4.1. Distingue entre ángulos agudos, rectos e obtusos.	CMCT CAA
b e	B4.9. Interpretación de representacións espaciais	B4.5. Interpretar representacións espaciais (esbozo dun itinerario,	MTB4.5.1. Obtén información puntual e describe unha	CMCT CAA

g	<p>en situacións da vida cotiá.</p> <p>B4.10. Representación elemental de espazos coñecidos: planos e maquetas.</p> <p>B4.11. Descrición de posicións e movementos nun contexto topográfico.</p> <p>B4.12. As liñas como percorrido: rectas e curvas, intersección de rectas e rectas paralelas.</p>	<p>plano dunha pista...) realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.</p>	<p>representación espacial (esbozo dun itinerario, plano dunha pista...) tomando como referencia obxectos familiares.</p>	CCL
	<p>MTB4.5.2. Interpreta e describe situacións, mensaxes e feitos da vida diaria utilizando o vocabulario xeométrico axeitado: indica una dirección, explica un percorrido, orientase no espazo.</p>		<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>	
b g	<p>B4.13. Perímetro das figuras planas. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.</p>	<p>B4.6. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso</p>	<p>MTB4.6.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados utilizando estratexias heurísticas de razoamento.</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>
			<p>MTB4.6.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p>

		aplicado para a resolución de problemas.	problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CSIEE
--	--	--	--	-------

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE.				
b g	B5.1. Recollida e rexistro de datos sobre obxectos, fenómenos e situacións familiares utilizando técnicas elementais de enquisas, observación e medición. B5.2. Lectura, interpretación e elaboración de táboas de dobre entrada de uso habitual na vida cotiá. B5.3. Interpretación e	B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	MTB5.1.1. Recolle e clasifica datos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas ou gráficas.	CMCT CAA
			MTB5.1.2. Ordena os datos rexistrados atendendo a un criterio de clasificación.	CMCT CAA
			MTB5.1.3. Interpreta gráficas de táboas extraendo a información explícita.	CMCT CAA

	<p>descripción verbal e escrita de elementos significativos de gráficos sinxelos.</p> <p>B5.4. Realización de gráficas sinxelas: pictogramas, diagramas de barras.</p>			
--	--	--	--	--

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

ÁREA DE MATEMÁTICAS	CONTIDOS	TEMPORALIZACIÓN
BLOQUE 1	<p>B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.</p> <p>B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.</p> <p>B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.</p> <p>B1.4. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p>	AO LONGO DE TODO O CURSO
	<p>B2.1. Números naturais ata o 10.000.</p> <p>B2.2. Nome e grafía dos números ata o 10.000.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas, unidade de millar e decena de millar.</p> <p>B2.4. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras.</p>	

BLOQUE 2	<p>B2.5. Identificación do número anterior e o seguinte a un dado.</p> <p>B2.6. Orde numérica.</p> <p>B2.7. Redondeo de números naturais, ás decenas, centenas e millares</p> <p>B2.8. Operacións con números naturais: adición, subtracción, multiplicación e división enteira por un número dunha cifra.</p> <p>B2.9. Automatización de algoritmos.</p> <p>B2.10. A multiplicación como suma de sumandos iguais e viceversa.</p> <p>B2.11. Construción e memorización das táboas de multiplicar.</p> <p>B2.12. Identificación e uso dos termos propios da multiplicación: factores e produto.</p>	1º TRIMESTRE
BLOQUE 2	<p>B2.13. Identificación e uso dos termos propios da división: dividendo, divisor, cociente e resto.</p> <p>B2.14. Utilización en contextos reais da división para repartir e para agrupar.</p> <p>B2.15. Proba da división relacionando dividendo, divisor, cociente e resto en casos sinxelos.</p> <p>B2.16. Utilización da calculadora.</p> <p>B2.17. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p> <p>B2.18. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>B2.19. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	2º TRIMESTRE
BLOQUE 3	<p>B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación.</p> <p>B3.8. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais.</p> <p>B3.9. Cálculos con medidas temporais.</p> <p>B3.10. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das</p>	2º TRIMESTRE

	<p>diferentes moedas e billetes.</p> <p>B3.11. Múltiplos e submúltiplos do euros.</p> <p>B3.12. Equivalencias entre moedas e billetes.</p>	
BLOQUE 3	<p>B3.1. Expresión e forma simple dunha medición de lonxitude, capacidade, masa ou peso.</p> <p>B3.2. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p> <p>B3.3. Realización de medicións.</p> <p>B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude.</p> <p>B3.5. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa ou peso.</p> <p>B3.6. Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados</p> <p>B3.13. Resolución de problemas de medida.</p>	3º TRIMESTRE
BLOQUE 4	<p>B4.1. Clasificación de polígonos. Lados e vértices.</p> <p>B4.2 Composición e descomposición de polígonos.</p> <p>B4.3. Clasificación de figuras e corpos xeométricos utilizando diversos criterios.</p> <p>B4.4. Figuras xeométricas. Elementos básicos: lado, vértice, base, diagonal, ángulo e eixes de simetría.</p> <p>B4.5. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro.</p> <p>B4.6. Corpos xeométricos: recoñecemento de prismas, pirámides e corpos redondos. Elementos básicos de poliedros: caras, vértices e arestas.</p> <p>B4.7. Comparación e clasificación de ángulos: rectos, agudos, obtusos</p> <p>B4.8. Uso das TIC no desenvolvemento e asimilación de contidos relacionados coa</p>	3º TRIMESTRE

	<p>xeometría.</p> <p>B4.9. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.</p> <p>B4.10. Representación elemental de espazos coñecidos: planos e maquetas.</p> <p>B4.11. Descrición de posicións e movementos nun contexto topográfico.</p> <p>B4.12. As liñas como percorrido: rectas e curvas, intersección de rectas e rectas paralelas.</p> <p>B4.13. Perímetro das figuras planas. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.</p>	
<p>BLOQUE 5</p>	<p>B5.1. Recollida e rexistro de datos sobre obxectos, fenómenos e situacións familiares utilizando técnicas elementais de enquisas, observación e medición.</p> <p>B5.2. Lectura, interpretación e elaboración de táboas de dobre entrada de uso habitual na vida cotiá.</p> <p>B5.3. Interpretación e descrición verbal e escrita de elementos significativos de gráficos sinxelos.</p> <p>B5.4. Realización de gráficas sinxelas: pictogramas, diagramas de barras.</p>	<p>AO LONGO DE TODO O CURSO</p>

**RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE
FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS**

TRIMESTRE	ESTÁNDARES	CC	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
1º	MTB1.1.1. Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema, pregunta realizada).	CCL CMCT CAA	12,00%
1º	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 10.000.	CMCT CCL	10,00%
1º	MTB2.1.2. Aproxima números á decena, centena e millar.	CMCT	10,00%
1º	MTB2.2.1. Realiza correctamente series tanto ascendentes coma descendentes.	CMCT	12,00%
1º	MTB2.2.3. Descompón, compón e redondea números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA	12,00%
1º	MTB2.3.1. Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar, utilizándoas para realizar cálculo mental.	CMCT	14,00%
1º	MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos coa operación de multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA	14,00%
1º	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.	CMCT CAA	8,00%
1º	MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as	CMCT CAA CSIEE	8,00%

	solucións no contexto.		
2º	MTB1.1.1. Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema, pregunta realizada).	CCL CMCT CAA	10,00%
2º	MTB2.3.1. Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar, utilizándoas para realizar cálculo mental.	CMCT	11,00%
2º	MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos coa operación de multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA	10,00%
2º	MTB2.3.4. Realiza cálculos numéricos coa operación de división dunha cifra na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA	10,00%
2º	MTB2.3.5. Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.	CMCT	14,00%
2º	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.	CMCT CAA	10,00%
2º	MTB3.5.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	CMCT CAA CSC	15,00%
2º	MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	CMCT CAA CSIEE	10,00%
2º	MTB5.1.3. Interpreta gráficas de táboas extraendo	CMCT	10,00%

	a información explícita.	CAA	
3º	MTB1.1.1. Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema, pregunta realizada).	CCL CMCT CAA	5,00%
3º	MTB1.1.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución,...	CMCT CAA CSIEE	5,00%
3º	MTB2.3.1. Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar, utilizándoas para realizar cálculo mental.	CMCT	10,00%
3º	MTB2.3.4. Realiza cálculos numéricos coa operación de división dunha cifra na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA	8,00%
3º	MTB2.3.5. Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.	CMCT	8,00%
3º	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.	CMCT CAA	7,00%
3º	MTB3.1.1. Identifica as unidades do sistema métrico decimal. Lonxitude, capacidade, masa ou peso.	CMCT	5,00%
3º	MTB3.3.1. Coñece e utiliza as equivalencias entre diversas unidades de medida da mesma magnitude.	CMCT	5,00%
3º	MTB3.3.3. Resolve problemas da vida real utilizando as unidades de medida máis usuais.	CMCT CAA	5,00%

3º	MTB3.4.1. Resolve problemas da vida real utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	CMCT	5,00%
3º	MTB3.6.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas e de razoamento.	CMCT CAA	5,00%
3º	MTB4.1.1. Coñece e identifica os elementos básicos dos corpos xeométricos (lado, ángulo e vértice).	CMCT	5,00%
3º	MTB4.2.1. Coñece e diferencia a circunferencia do círculo e distingue os seus elementos.	CMCT CAA	5,00%
3º	MTB4.3.1. Identifica corpos redondos e poliedros (prisma, pirámide, cilindro, cono, esfera...).	CMCT	5,00%
3º	MTB4.4.1. Distingue entre ángulos agudos, rectos e obtusos.	CMCT CAA	5,00%
3º	MTB4.6.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados utilizando estratexias heurísticas de razoamento.	CMCT CAA	7,00%
3º	MTB5.1.3. Interpreta gráficas de táboas extraendo a información explícita.	CMCT CAA	5,00%

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Consideramos mínimos esixibles para unha avaliación positiva os estándares de aprendizaxe que se relacionan na táboa seguinte e que fan referencia aos relacionados anteriormente para cada bloque e área

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
MTB1.1.1	MTB2.1.1 MTB2.1.2 MTB2.2.1 MTB2.2.3 MTB2.3.2 MTB2.3.4	MTB3.1.1 MTB3.1.2 MTB3.2.2. MTB3.3.3 MTB3.5.1	MTB4.1.1 MTB4.2.1. MTB4.3.1 MTB4.4.1	MTB5.1.1 MTB5.1.3

CIENCIAS DA NATUREZA

OBXECTIVOS DA MATERIA EN CLAVE DE COMPETENCIAS

1. Valorar o patrimonio natural para desenvolver pautas de respecto á natureza.
2. Realizar unha lectura comprensiva, expresiva e crítica de diferentes tipos de textos relacionados cos contidos da área.
3. Expresar, de forma oral e escrita, clara e ordenadamente o contido de textos escritos de carácter científico significativos para a área empregando de forma adecuada o vocabulario específico.
4. Asimilar a importancia do deporte para o benestar persoal e social desenvolvendo hábitos de saúde relacionados coa nutrición, cos órganos dos sentidos, coa hixiene e co coidado do corpo.
5. Comportarse de acordo cos hábitos de saúde e coidado persoal que se derivan do coñecemento do corpo humano e mostrar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais.
6. Utilizar criterios de clasificación orientados e relacionados con pautas alimentarias, reprodutivas e morfolóxicas e criterios propios para caracterizar animais da zona.
7. Identificar as necesidades fundamentais dos seres vivos a partir do coñecemento das funcións vitais.
8. Identificar e clasificar plantas do seu contorno próximo.
9. Identificar e describir as características xerais dos animais vertebrados e as características específicas dos grupos de peixes, anfibios, réptiles, aves e mamíferos.
10. Identificar e describir as características xerais dos animais invertebrados e as características específicas dos principais grupos de invertebrados.
11. Coñecer as distintas relacións que os seres humanos establecemos cos animais, como fontes de alimentos e produtos, como axuda no traballo, como compañía, etc., e desenvolver hábitos de respecto e coidado cara a eles.
12. Utilizar diferentes fontes de información para a construción de contidos relacionados coa área.
13. Identificar as propiedades dos materiais dos que están feitos algúns obxectos valorando o papel dos avances tecnolóxicos e inventos na mellora das condicións de vida da nosa sociedade.
14. Construír algún aparato sinxelo para coñecer as características e as funcións dalgunhas máquinas, recoñecendo a súa importancia nos avances da nosa sociedade.
15. Identificar os materiais que se poden reciclar aplicando as diferentes regras que existen para a reciclaxe.
16. Identificar accións que contaminan a auga e o aire, e que prexudican as plantas e os animais, comprendendo a importancia do coidado da natureza, e coñecendo e valorando os

espazos protexidos do seu ámbito.

17. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para obter información, aprender e compartir coñecementos, e valorar a súa contribución á mellora das condicións de vida.

18. Mostrar unha actitude participativa e responsable en actividades de grupo.

19. Analizar e valorar criticamente algunhas manifestacións da intervención humana no medio, e adoptar un comportamento de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do patrimonio natural.

20. Interpretar, expresar e representar feitos, conceptos e procesos do medio natural mediante códigos numéricos, gráficos, cartográficos e outros.

21. Planificar e realizar proxectos, dispositivos e aparatos sinxelos cunha finalidade previamente establecida, utilizando o coñecemento das propiedades dalgúns materiais, substancias e obxectos.

22. Orientar a toma de decisións na súa actividade cotiá integrando a información recollida a través de distintas fontes, explorando posibles solucións e valorando o seu propio proceso de aprendizaxe.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA.				
b e g h i	<p>B1.1. Realización de proxectos e presentación de resultados.</p> <p>B1.2. Busca guiada de información en internet e noutros soportes.</p> <p>B1.3. Utilización básica de tratamento de textos para a presentación de traballos.</p>	<p>B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborando con certa autonomía documentación sobre o proceso.</p>	<p>CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.</p> <p>CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	<p>CCA</p> <p>CCL</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p>

b e h	B1.4. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación, e obter unha información.	CNB1. 2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno mediante a observación obtén unha información.	CAA CMCCT CSIEE
a b c m	B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Técnicas de estudo e traballo. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCT CSC CSIEE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE.				
g k	<p>B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento.</p> <p>B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio.</p> <p>B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.</p>	<p>B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento.</p>	<p>CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.</p>	CMCCT
			<p>CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.</p>	CMCCT
a b c	B2.4. Saúde e enfermidade.	B2.2. Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o	CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de	CMCCT

<p>d g k m</p>	<p>B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.</p> <p>B2.6 Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros...</p> <p>B2.7. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos.</p> <p>B2.8. A relación cos demais. Toma de decisións.</p> <p>B2.9 A igualdade entre homes e mulleres.</p>	<p>desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso deseñando protocolos para a súa prevención.</p>	<p>alimentación sa na escola.</p>	<p>CSC</p>
<p>e h</p>	<p>B2.10. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais.</p>	<p>B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade.</p>	<p>CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.</p> <p>CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.</p>	<p>CMCCT</p>

	B2.11. Pirámide alimentaria. B2.12. Análise de dietas equilibradas.			
			CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.	CMCCT CSC CSIEE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS.				
b e g i l o	B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos.	B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais e plantas do seu contorno próximo, recoñecer as súas características principais e buscar información en	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio	CMCCT CSIEE

	<p>B3.3. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables.</p> <p>B3.4. Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables.</p> <p>B3.5. Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia.</p> <p>B3.6. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.</p>	fontes variadas.	científico.	
			CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaas con criterio científico.	CMCCT CCL CSIEE
			CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.	CMCCT CAA
a b c e	B3.7. Observación e comparación das diversas maneiras en que os seres	B3.2. Observar e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser	CNB3.2.1. Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación	CMCCT

<p>h i j l m o</p>	<p>vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible.</p> <p>B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.</p>	<p>vivo, no seu medio ou na aula. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados.</p>	<p>dun ser vivo e as explica empregando diferentes soportes.</p>	<p>CMCCT CCL CSIEE CD</p>
			<p>CNB3.2.2. Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.</p>	

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA.				
a b c g h	<p>B4.1. Fontes de enerxía. A enerxía e os cambios.</p> <p>B4.2. Intervención da enerxía na vida cotiá.</p> <p>B4.3. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético.</p> <p>B4.4. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental.</p> <p>B4.5. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais.</p>	<p>B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias dun uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental.</p>	<p>CNB4.1.1 Coñece algunhas fontes de enerxía, os seus usos e a súa intervención na vida cotiá.</p>	<p>CMCCT CSC</p>
			<p>CNB4.1.2. Emprega actitudes responsables de aforro enerxético e de recollida de residuos na escola.</p>	<p>CMCCT CSC</p>

b e g h	<p>B4.6. Cambios de estado da auga.</p> <p>B4.7. O ciclo da auga.</p> <p>B4.8. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.</p>	<p>B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de estado da auga e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.</p>	<p>CNB4.2.1. Explica os cambios de estado da auga en fenómenos naturais e situacións da vida cotián.</p>	<p>CMCCT CCL</p>
			<p>CNB4.2.2. Realiza experiencias sinxelas para identificar as forzas que fan que os obxectos se movan en situacións reais.</p>	<p>CMCCT</p>
b g h	<p>B4.9. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.</p>	<p>B4.3. Realizar mesturas sinxelas con sustancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno,</p>	<p>CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias que emprega</p>	<p>CMCCT</p>

		achegando conclusións sobre os resultados.	diariamente con respecto á auga.	
			CNB4.3.2. Realiza algunhas mesturas de uso doméstico e presenta conclusións dos resultados.	CMCCT

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
a b e g	<p>B5.1. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos e máquinas sinxelas (bicicleta, xoguetes, móbiles, tesoiras, roda, manivelas, espremedor, reloxo, pinzas, triturador...).</p> <p>B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.</p>	<p>B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e observar o seu uso na vida cotiá.</p>	<p>CNB5.1.1. Coñece e emprega obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu funcionamento.</p> <p>CNB5.1.2. Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso habitual na vida cotiá.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CMCCT CCL CSC</p>
a b	B5.3. Planificación e	B5.2. Planificar e realizar a	CNB5.2.1. Identifica e	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p>

<p>c d e g h j m</p>	<p>realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. B5.5. Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.</p>	<p>construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan. CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...</p>	<p>CSC CMCCT CCEC CD</p>
--	--	--	--	---

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

ÁREA CIENCIAS DA NATUREZA	CONTIDOS	TEMPORALIZACIÓN
BLOQUE 1	<p>B1.1. Realización de proxectos e presentación de resultados.</p> <p>B1.2. Busca guiada de información en internet e noutros soportes.</p> <p>B1.3. Utilización básica de tratamento de textos para a presentación de traballos.</p> <p>B1.4. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.5. O traballo cooperativo.</p> <p>B1.6. Técnicas de estudo e traballo.</p> <p>B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p>	AO LONGO DE TODO O CURSO
BLOQUE 2	<p>B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento.</p> <p>B2.2. As funcións vitais.</p> <p>Importancia dos sentidos en relación co medio.</p> <p>B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.</p> <p>B2.4. Saúde e enfermidade.</p> <p>B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.</p> <p>B2.6 Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros...</p> <p>B2.7. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos.</p> <p>B2.8. A relación cos demais. Toma de decisións.</p> <p>B2.9 A igualdade entre homes e mulleres.</p>	1º TRIMESTRE

	<p>B2.10. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais.</p> <p>B2.11. Pirámide alimentaria.</p> <p>B2.12. Análise de dietas equilibradas.</p>	
BLOQUE 3	<p>B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes.</p> <p>B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos.</p> <p>B3.3. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables.</p> <p>B3.4. Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables.</p> <p>B3.5. Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgunhas especies existentes en Galicia.</p> <p>B3.6. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.</p> <p>B3.7. Observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible.</p> <p>B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.</p>	2º TRIMESTRE
	<p>B4.1. Fontes de enerxía. A enerxía e os cambios.</p> <p>B4.2. Intervención da enerxía na vida cotiá.</p> <p>B4.3. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético.</p>	

BLOQUE 4	<p>B4.4. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental.</p> <p>B4.5. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas.</p> <p>B4.6. Cambios de estado da auga.</p> <p>B4.7. O ciclo da auga.</p> <p>B4.8. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen ediombientais.</p> <p>B4.9. Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.</p>	3º TRIMESTRE
BLOQUE 5	<p>B5.1. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos e máquinas sinxelas (bicicleta, xoguetes, móbiles, tesoiras, roda, manivelas, espremedor, reloxo, pinzas, triturador...).</p> <p>B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.</p> <p>B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela.</p> <p>B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas.</p> <p>B5.5. Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.</p>	3º TRIMESTRE

**RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE
FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS**

TRIMESTRE	ESTÁNDARES	CC	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
1º	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	CAA CCL CMCCT CSIEE CD	11,00%
1º	CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCCT CSIEE	10,00%
1º	CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.	CMCCT	12,00%
1º	CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	CMCCT	12,00%
1º	CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.	CMCCT CSC	10,00%
1º	CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	CMCCT	10,00%
1º	CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.	CMCCT	10,00%
1º	CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable	CMCCT CSC	10,00%

	na escola.	CSIEE	
1º	CNB3.2.1. Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo e explícaaas empregando diferentes soportes.	CMCCT	15,00%
2º	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	CAA CCL CMCCT CSIEE CD	12,00%
2º	CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCCT CSIEE	12,00%
2º	CNB1. 2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas da súa contorna mediante a observación obtén unha información.	CAA CMCCT CSIEE	10,00%
2º	CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCT CSC CSIEE	10,00%
2º	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	CMCCT CSIEE	15,00%
2º	CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñeceas características das plantas do seu contorno e clasícaaas con criterio científico.	CMCCT CCL CSIEE	15,00%
2º	CNB3.2.1. Coñece as funcións de relación,	CMCCT	15,00%

	reprodución e alimentación dun ser vivo e explícaaas empregando diferentes soportes.		
2º	CNB3.2.2. Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.	CMCCT CCL CSIEE CD	11,00%
3º	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.	CAA CCL CMCCT CSIEE CD	12,00%
3º	CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCCT CSIEE	12,00%
3º	CNB1. 2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas da súa contorna mediante a observación obtén unha información.	CAA CMCCT CSIEE	10,00%
3º	CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCT CSC CSIEE	12,00%
3º	CNB4.1.1 Coñece algunhas fontes de enerxía, os seus usos e a súa intervención na vida cotiá.	CMCCT CSC	12,00%
3º	CNB4.2.1. Explica os cambios de estado da auga en fenómenos naturais e situacións da vida cotiá.	CMCCT CCL	12,00%
3º	CNB5.1.1. Coñece e emprega obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián	CMCCT	15,00%

	na escola analizando o seu funcionamento.		
3º	CNB5.1.2. Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso habitual na vida cotiá.	CMCCT CCL CSC	15,00%

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Consideramos mínimos esixibles para unha avaliación positiva os estándares de aprendizaxe que se relacionan na táboa seguinte e que fan referencia aos relacionados anteriormente para cada bloque e área.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
CNB1.1.1.	CNB2.1.1 CNB2.1.2 CNB2.3.1	CNB3.1.1 CNB3.1.2 CNB3.2.1.	CNB4.1.1 CNB4.2.1	CNB5.1.2 CNB5.2.1

CIENCIAS SOCIAIS

OBXECTIVOS DA MATERIA EN CLAVE DE COMPETENCIAS

1. Desenvolver o interese pola busca de información utilizando tanto a lectura como as TIC.
2. Resolver de forma cooperativa experiencias sinxelas guiadas por preguntas que deben de responder utilizando a observación, instrumentos habituais e rexistros claros.
3. Coñecer os principais astros do sistema solar.
4. Coñecer as características básicas da Terra e os seus movementos.
5. Identificar as capas da Terra e nomear algunhas das súas características.
6. Identificar os movementos da Lúa e as súas fases. Coñecer as súas características.
7. Iniciarse en hábitos de orientación e nocións espaciais. Nomear e identificar os puntos cardinais.
8. Coñecer as características dun plano e un mapa.
9. Coñecer os diferentes gases que compoñen o aire. Nomear algunhas das súas características.
10. Coñecer e identificar diferentes fenómenos atmosféricos e as súas causas.
11. Coñecer os diferentes estados da auga na natureza.
12. Coñecer os cursos de auga, identificando tipos de augas (subterráneas e superficiais).
13. Coñecer tipos de paisaxe, identificar os seus elementos e nomear as súas características.
14. Tomar conciencia do ámbito familiar do que forma parte e coñecer os valores que fundamentan a vida en familia.
15. Recoñecer, apreciar e valorar a súa pertenza a uns grupos sociais e culturais determinados (barrio, localidade, comunidade autónoma, etc.), con características e trazos propios (normas de comportamento, costumes, valores, lingua, cultura, etc.).
16. Coñecer as manifestacións culturais populares do contorno máis próximo.
17. Situar e representar espacialmente os elementos máis significativos do ámbito local e autonómico.
18. Desenvolver unha actitude de respecto cara ás características e trazos propios doutros grupos, rexeitando calquera tipo de discriminación.
19. Identificar o impacto dalgunhas actividades humanas no medio natural e social, distinguindo nelas o positivo do negativo. Recoñecer e describir algunhas das actuacións máis visibles no seu contorno (edificios, coches, parques, etc.) e expresar a súa opinión sobre os aspectos positivos e negativos destas intervencións.
20. Coñecer as normas básicas como peóns e usuarios de transporte.
21. Identificar as características dos produtos naturais e os produtos elaborados.
22. Identificar as actividades dos diferentes sectores produtivos.

23. Situar unidades temporais básicas (pasado, presente e futuro) nos acontecementos da historia propia.
24. Coñecer as unidades do tempo histórico (anos, décadas, século, milenio, idade).
25. Coñecer o concepto de historia.
26. Coñecer algúns acontecementos e restos da Prehistoria e a Idade Antiga de Galicia.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS.				
a b d e h i	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico e a súa aplicación nas Ciencias sociais.</p> <p>B1.2.Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inquietude e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3.Busca e selección de información utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación e outras</p>	<p>B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a selección e organización de información sobre a área (empregando as TIC e outras fontes), a realización dun produto, a documentación do proceso (a través do uso do cartafol) e a comunicación do resultados, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto.</p>	<p>CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p> <p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>CAA</p> <p>CCL</p> <p>CD</p> <p>CMCCT</p> <p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CMCCT</p>

	<p>fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso mediante o uso do cartafol e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4.Iniciativa emprendedora.</p> <p>Planificación, xestión e presentación dos proxectos co fin de acadar obxectivos.</p>			
a b c d	<p>B1.5.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.6.Participación activa e construtiva na vida social,</p>	<p>B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p>	<p>CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo e, emprega estratexias de traballo cooperativo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>CSC CAA CMCCT</p>

	uso das normas de convivencia. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.			
h e o	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área e do uso de textos de carácter social, xeográfico e histórico.	B1.3.Coñecer a terminoloxía propia da área e achegarse a comprender textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico.	CSB1.3.1.Identifica a terminoloxía propia da área e comprende textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico.	CCL CMCCT CSC

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA.				
h	B2.1.Sistema solar: o Sol e os planetas. Deseño de maquetas, presentacións ou animacións empregando ás TIC como estratexia de reforzo da aprendizaxe.	B2.1.Recoñecer e situar os elementos principais do sistema solar: o Sol, os planetas e as súas características básicas empregando as TIC.	CSB2.1.1.Identifica, localiza os elementos principais do Sistema Solar: o Sol, os planetas e reconece algunha das súas características básicas empregando as TIC.	CMCCT CD
h e	B2.2.O planeta Terra e a Lúa, o seu satélite. Características. B2.3 Os movementos da Terra e a Lúa e as súas consecuencias: as estacións do ano, o día e a noite.	B2.2.Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar recoñecendo as súas características principais, movementos e consecuencias máis directas que producen na súa vida diaria e na contorna próxima.	CSB2 2.1.Describe de forma sinxela os movementos terrestres, o eixe do xiro e os polos xeográficos.	CMCCT CCL
			CSB2.2.2.Expón, de maneira sinxela, como se produce o cambio entre o día e a noite e as	CMCCT CCL

			estacións do ano como consecuencia dos movementos terrestres.	
			CSB2.2.3. Identifica a Lúa como satélite da Terra e describe algunha das súas características principais.	CMCCT CCL
h e	B2.3. As capas da Terra: características básicas. Formación dun volcán. Simulación da erupción dun volcán. Medidas para a prevención de danos.	B2.3. Identificar as capas da Terra segundo a súa estrutura sexa interna ou externa. Explicar que é un volcán, que acontece no momento da erupción e algunhas medidas de actuación básicas para a prevención de danos.	CSB2.3.1. Identifica, nomea e describe as capas da Terra.	CMCCT CCL
			CSB2.3.2. Explica que é un volcán e que acontece cando entra en erupción e nomea algunha medida para previr danos.	CMCCT CCL CAA

h g o	B2.4.Formas de representar a Terra. planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	B2.4.Identificar as distintas formas de representar a superficie terrestre e localizar o lugar no que vive.	CSB2.4.1.Recoñece as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	CMCCT CCL
h g o	B2.5.Cartografía. Planos e mapas. O planisferio. Escalas sinxelas. Signos convencionais básicos. Orientación no espazo. Identificación sobre planos e mapas das diferentes rutas de acceso á escola, biblioteca,.. así como dalgúns elementos representativos da localidade.	B2.5.Distinguir entre planos e mapas, incluíndo os planisferios, facendo sinxelas interpretacións con escalas e signos convencionais básicos sobre mapas ou planos da súa entorna próxima.	CSB2.5.1. Diferencia entre plano, mapa e planisferios, interpreta unha escala sinxela nun mapa e identifica signos convencionais máis usuais e básicos que poden aparecer nel.	CMCCT CAA

h g	B2.6.Coñecemento e uso de diferentes técnicas, estratexias e instrumentos para orientarse no espazo. Puntos cardinais.	B2.6.Orientarse no espazo próximo empregando algunha técnica de orientación e instrumentos.	CSB2.6.1.Orientase no espazo empregando algunha técnica de orientación e instrumento.	CMCCT CAA
h e	B2.7.A atmosfera. Fenómenos atmosféricos. As nubes e as precipitacións.	B2.7. Identificar a atmosfera como escenario dos fenómenos meteorolóxicos, coñecer algúns destes fenómenos máis frecuentes na súa contorna e explicar, de maneira sinxela como se forman as nubes e as precipitación.	CSB2.7.1. Identifica e nomea fenómenos atmosféricos e describe as causas que producen a formación das nubes e as precipitacións.	CMCCT CCL
h g i	B2.8. Tempo atmosférico. Instrumentos de medición de	B2.8. Identificar os aparatos de medida que se empregan para na	CSB2.8.1. Identifica e sabe usar os distintos aparellos de medida	CMCCT CD CAA

e	variables meteorolóxicas. Construción dunha estación meteorolóxica sinxela. As TIC para a recollida de datos e comparación da información obtida.	recollida de datos. Recoller datos empregando as TIC, representar e interpretar gráficos sinxelos e comparalos coa información na web e prensa dixital ou escrita.	que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos.	
		B2.9. Coñecer cal e a función dunha estación meteorolóxica e facer pequenas observacións.	CSB2.9.1.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función, confecciona e interpreta gráficos moi básicos de temperaturas e precipitacións.	CSIEE CAA CMCCT
h o	B2.9.Mapas do tempo atmosférico de Galicia.	B2.10 Interpretar o tempo atmosférico en mapas do tempo sinxelos da comunidade autónoma.	CSB2.10.1.Interpreta mapas do tempo sinxelos de Galicia distinguindo os seus elementos principais.	CMCCT CAA
h				CMCCT

o	B2.10. O clima. Grandes zonas climáticas mundiais. Comparación do clima do contorno co de outras zonas.	B2.11.Diferenciar entre clima e tempo atmosférico, recoñecer as tres grandes zonas climáticas mundiais e comparalas co clima do espazo no que vive.	CSB2.11.1.Diferencia entre clima e tempo atmosférico.	
			CSB2.11.2.Nomea as tres grandes zonas climáticas do planeta e identifica algunha característica principal que se identifique co clima da súa contorna.	CMCCT CCL
h e	B2.11. O ciclo da auga: fases.	B2.12. Explicar como se produce o ciclo da auga e as súas fases relacionándoos cos elementos da paisaxe da súa contorna próxima.	CSB2.12.1. Escribe ordenadamente as fases nas que se produce o ciclo da auga.	CMCCT CAA
h e o	B2.12.Paisaxe: definición, elementos básicos que	B2.13. Explicar que é unha paisaxe, os seus elementos	CSB2.13.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e	CMCCT CCL

	caracterizan as paisaxes de Galicia. Características.	básicos e recoñecer os distintos tipos de paisaxes de Galicia.	recoñece as diferentes tipos de paisaxe básicas na comunidade autónoma.	
		B2.14. Localizar nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma e coñecer algunha característica relevante de cada un deles.	CSB2.14.1. Localiza nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma.	CMCCT CAA
a d e h	B2.13.A intervención humana no medio próximo. A contaminación atmosférica e o cambio climático. Desenvolvemento sostible e consumo responsable.	B2.15. Explicar a importancia e as consecuencias da intervención humana no medio próximo valorando a necesidade dun desenvolvemento sostible.	CSB2.15.1. Explica o impacto e as consecuencias negativas que a acción humana ten sobre o medio máis próximo.	CSC CCL
				CSC

			CSB2.15.2.Explica a importancia de coidar a atmosfera e as consecuencias de non facelo.	CCL
			CSB2.15.3 Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e un consumo responsable.	CSC CCL

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE.				
a e h o	B3.1.A organización social, política e territorial da localidades e comarca (función e organización). Elaboración dun mapa	B3.1.Expoñer e explicar a organización social, política e territorial da contorna próxima a través da interpretación dun mapa mental.	CSB3.1.1.Describe a estrutura básica da organización social, política e territorial da contorna próxima.	CSC CCL

	conceptual de toda a organización.			
a h o	B3.2.Manifestacións culturais e lingüísticas de Galicia	B3.2.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística de Galicia respectando as diferenzas.	CSB3.2.1.Recoñece, partindo da realidade galega, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC CEC
b h g	B3.3.Realización dun estudo demográfico da poboación no contexto do centro educativo que simule a poboación dun municipio manexando os conceptos básicos da demografía e representando e interpretando os datos en	B3.3.Comprender os principais conceptos básicos demográficos, a través da realización do estudo demográfico da poboación no contexto do centro educativo, representar os datos en gráficas básicas e comunicar os resultados.	CSB3.3.1.Define demografía, comprende os principais conceptos demográficos e os representa en gráficas sinxelas.	CSC CMCCT CCL

	gráficas.			
h	B3.4.As actividades económicas e produtivas da localidade. Clasificación por sectores. Recursos naturais, materias primas e produtos elaborados.	B3.4.Distinguir entre materias primas e produtos elaborados e asocialos cos diferentes sectores produtivos e económicos da zona.	CSB3.4.1.Diferencia entre materias primas e produtos elaborados e os asocia cos diferentes sectores produtivos e económicos da contorna.	CMCCT CCL
n h	B3.5.Educación Viaria. Adquisición de coñecementos básicos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.5.Coñecer as normas básicas e sinxelas de circulación e utilizalas como persoa usuaria de medios de transporte.	CSB3.5.1.Coñece, utiliza e respecta as normas básicas de circulación.	CSC

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO.				
h o	B4.1. As pegadas da nosa historia: duración e datación dos feitos históricos máis significativos da contorna e de Galicia. Representación do tempo histórico a través de liñas do tempo.	B4.1.Coñecer as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos relevantes de Galicia.	CSB4.1.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	CMCCT CAA
			CSB4.1.2.Sitúa nunha liña do tempo feitos do pasado da súa contorna datando os comezos e finais das épocas estudadas.	CMCCT CAA
h o	B4.2.A Prehistoria. A cultura	B4.2.Recoñecer algúns restos ou	CSB4.2.1.Identifica no tempo e	CMCCT CCEC

	<p>castrexa en Galicia.</p> <p>B4.3.A escritura como fonte histórica.</p> <p>B4.4.A Idade Antiga en Galicia. A romanización.</p>	<p>acontecementos da Prehistoria e Idade Antiga (culturais, artísticos, e feitos) que evidencien o paso do tempo en Galicia e permitan situalos temporalmente no transcurso da historia.</p>	<p>no espazo algúns dos restos ou acontecementos da Prehistoria e da Idade Antiga de Galicia, describindo algunha característica fundamental.</p>	
			<p>CSB4.2.2.Distingue entre prehistoria e historia recoñecendo a importancia das manifestacións escritas como avances que supoñen a transición entre esas épocas.</p>	<p>CSC CCEC</p>
			<p>CSB4.2.3.Describe algúns aspectos relacionados coa forma de vida e as estruturas básicas de organización social da cultura castrexa.</p>	<p>CSC CCL</p>

<p>h o</p>	<p>B4.5.Vestixios do pasado localizados na contorna próxima como fontes históricas para coñecer o pasado e como elementos integrantes da contorna actual. Os petróglifos e a arquitectura megalítica, castrexa e medieval.</p>	<p>B4.3.Recoñecer algúns vestixios do pasado, presentes na contorna próxima, como fontes históricas para coñecer o pasado e como elementos integrantes da contorna actual.</p>	<p>CSB4.3.1.Identifica algúns vestixios do pasado na contorna e recoñece o seu valor como fonte histórica.</p>	<p>CSC CCEC</p>
<p>d h o</p>	<p>B4.6.O noso patrimonio natural, histórico e cultural. Os espazos protexidos.</p>	<p>B4.4.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.</p>	<p>CSB4.4.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico do contorno próximo e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.</p>	<p>CSC CCEC</p>

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS	CONTIDOS	TEMPORALIZACIÓN
BLOQUE 1	<p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico e a súa aplicación nas Ciencias sociais.</p> <p>B1.2. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inquietude e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3. Busca e selección de información utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso mediante o uso do cartafol e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4. Iniciativa emprendedora. Planificación, xestión e presentación dos proxectos co fin de acadar obxectivos.</p> <p>B1.5. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.6. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. A cooperación e o diálogo como valores</p>	AO LONGO DE TODO O CURSO

	<p>democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p> <p>B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área e do uso de textos de carácter social, xeográfico e histórico.</p>	
<p>BLOQUE 2</p>	<p>B2.1.Sistema solar: o Sol e os planetas. Deseño de maquetas, presentacións ou animacións empregando ás TIC como estratexia de reforzo da aprendizaxe</p> <p>B2.2.O planeta Terra e a Lúa, o seu satélite. Características.</p> <p>B2.3.As capas da Terra: características básicas. Formación dun volcán. Simulación da erupción dun volcán. Medidas para a prevención de danos.</p> <p>B2.4.Formas de representar a Terra. planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.</p> <p>B2.5.Cartografía. Planos e mapas. O planisferio. Escalas sinxelas. Signos convencionais básicos. Orientación no espazo. Identificación sobre planos e mapas das diferentes rutas de acceso á escola, biblioteca,.. así como dalgúns elementos representativos da localidade.</p> <p>B2.6.Coñecemento e uso de diferentes técnicas, estratexias e</p>	

	<p>instrumentos para orientarse no espazo. Puntos cardinais.</p> <p>B2.7.A atmosfera. Fenómenos atmosféricos. As nubes e as precipitacións.</p> <p>B2.8.Tempo atmosférico. Instrumentos de medición de variables meteorolóxicas. Construción dunha estación meteorolóxica sinxela. As TIC para a recollida de datos e comparación da información obtida.</p> <p>B2.9.Mapas do tempo atmosférico de Galicia.</p> <p>B2.10. O clima. Grandes zonas climáticas mundiais. Comparación do clima do contorno co de outras zonas.</p> <p>B2.11. O ciclo da auga: fases.</p>	<p>1º TRIMESTRE</p>
<p>BLOQUE 2</p>	<p>B2.12.Paisaxe: definición, elementos básicos que caracterizan as paisaxes de Galicia. Características.</p> <p>B2.13.A intervención humana no medio próximo. A contaminación atmosférica e o cambio climático. Desenvolvemento sostible e consumo responsable.</p>	<p>2º TRIMESTRE</p>

BLOQUE 3	<p>B3.1.A organización social, política e territorial da localidades e comarca (función e organización). Elaboración dun mapa conceptual de toda a organización.</p> <p>B3.2.Manifestacións culturais e lingüísticas de Galicia.</p> <p>B3.3.Realización dun estudo demográfico da poboación no contexto do centro educativo que simule a poboación dun municipio manexando os conceptos básicos da demografía e representando e interpretando os datos en gráficas.</p> <p>B3.4.As actividades económicas e produtivas da localidade. Clasificación por sectores. Recursos naturais, materias primas e produtos elaborados.</p> <p>B3.5.Educación Viaria. Adquisición de coñecementos básicos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.</p>	2º TRIMESTRE

BLOQUE 4	<p>B4.1. As pegadas da nosa historia: duración e datación dos feitos históricos máis significativos da contorna e de Galicia. Representación do tempo histórico a través de liñas do tempo.</p> <p>B4.2.A Prehistoria. A cultura castrexa en Galicia. B4.3.A escritura como fonte histórica.</p> <p>B4.4.A Idade Antiga en Galicia. A romanización.</p> <p>B4.5.Vestixios do pasado localizados na contorna próxima como fontes históricas para coñecer o pasado e como elementos integrantes da contorna actual. Os petróglifos e a arquitectura megalítica, castrexa e medieval.</p> <p>B4.6.O noso patrimonio natural, histórico e cultural. Os espazos protexidos.</p>	3º TRIMESTRE

**RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE
FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS**

TRIMESTRE	ESTÁNDARES	CC	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
1º	CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a relevante, organizaa, analizaa, obtén conclusións sinxelas e comunícaas oralmente e/ou por escrito.	CAA CCL CD CMCCT	10,00%
1º	CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas cuidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE CAA CMCCT	10,00%
1º	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo e, emprega estratexias de traballo cooperativo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	CMCCT	10,00%
1º	CSB2.1.1. Identifica, localiza os elementos principais do Sistema Solar: o Sol, os planetas e recoñece algunha das súas características básicas empregando as TIC.	CMCCT CD	8,00%
1º	CSB2 2.1. Describe de forma sinxela os movementos terrestres, o eixe do xiro e os polos xeográficos.	CMCCT CCL	8,00%
1º	CSB2.2.2. Expón, de maneira sinxela, como se produce o cambio entre o día e a noite e as estacións do ano como consecuencia dos movementos terrestres.	CMCCT CCL	8,00%

1º	CSB2.2.3. Identifica a Lúa como satélite da Terra e describe algunha das súas características principais.	CMCCT CCL	9,00%
1º	CSB2.3.1. Identifica, nomea e describe as capas da Terra.	CMCCT CCL	10,00%
1º	CSB2.3.2. Explica que é un volcán e que acontece cando entra en erupción e nomea algunha medida para previr danos.	CMCCT CCL CAA	7,00%
1º	CSB2.4.1. Recoñece as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	CMCCT CCL	7,00%
1º	CSB2.7.1. Identifica e nomea fenómenos atmosféricos e describe as causas que producen a formación das nubes e as precipitacións.	CMCCT CCL	7,00%
1º	CSB2.11.1. Diferencia entre clima e tempo atmosférico.	CMCCT	6,00%
2º	CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a relevante, organízaa, análízaa, obtén conclusións sinxelas e comunícaa oralmente e/ou por escrito.	CAA CCL CD CMCCT	12,00%
2º	CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE CAA CMCCT	12,00%
2º	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo e, emprega estratexias de traballo	CMCCT	12,00%

	cooperativo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.		
2º	CSB2.12.1. Escribe ordenadamente as fases nas que se produce o ciclo da auga.	CMCCT CAA	15,00%
2º	CSB2.13.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e recoñece os diferentes tipos de paisaxe básicos na comunidade autónoma.	CMCCT CCL	15,00%
2º	CSB2.15.1. Explica o impacto e as consecuencias negativas que a acción humana ten sobre o medio máis próximo.	CSC CCL	15,00%
2º	CSB3.1.1. Describe a estrutura básica da organización social, política e territorial da contorna próxima.	CSC CCL	9,00%
2º	CSB3.5.1. Coñece, utiliza e respecta as normas básicas de circulación.	CSC	10,00%
3º	CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a relevante, organízaa, análízaa, obtén conclusións sinxelas e comunícaas oralmente e/ou por escrito.	CAA CCL CD CMCCT	12,00%
3º	CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE CAA CMCCT	12,00%
3º	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo e,emprega estratexias de traballo cooperativo adoitando un comportamento	CMCCT	12,00%

	responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.		
3º	CSB2.15.2. Explica a importancia de coidar a atmosfera e as consecuencias de non facelo.	CSC CCL	15,00%
3º	CSB2.15.3 Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e un consumo responsable.	CSC CCL	15,00%
3º	CSB3.4.1. Diferencia entre materias primas e produtos elaborados e asóciaos cos diferentes sectores produtivos e económicos da contorna.	CMCCT CCL	15,00%
3º	CSB4.2.1. Identifica no tempo e no espazo algúns dos restos ou acontecementos da Prehistoria e da Idade Antiga de Galicia, describindo algunha característica fundamental.	CMCCT CCEC	8,00%
3º	CSB4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico do contorno próximo e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC	8,00%

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA:

Consideramos mínimos esixibles para unha avaliación positiva os estándares de aprendizaxe que se relacionan na táboa seguinte e que fan referencia aos relacionados anteriormente para cada bloque e área.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4
CSB1.2.1. CSB1.3.1	CSB2.1.1 CSB2 2.1 CSB2.3.1 CSB2.10.1 CSB2.12.1 CSB2.13.1 CSB2.4.1	CSB3.1.1	CSB4.1.2

PLÁSTICA

OBXECTIVOS DA MATERIA EN CLAVE DE COMPETENCIAS

1. Identificar os elementos dunha imaxe.
2. Elaborar unha historia secuenciada a partir de debuxos nos que aparezan diálogos representados en bocadillos.
3. Buscar, seleccionar, copiar e pegar imaxes de Internet noutro documento.
4. Observar como se crea o cine de animación.
5. Utilizar a unidade do centímetro cos segmentos.
6. Debuxar con regra rectas perpendiculares, paralelas e oblicuas.
7. Coñecer e representar unha circunferencia e un círculo.
8. Sinalar os elementos básicos da circunferencia.
9. Coñecer os tipos de ángulos e representalos: rectos, agudos e obtusos.
10. Identificar as simetrías nas composicións modulares.
11. Coñecer e analizar o concepto de textura e identificar dous tipos de texturas: naturais e artificiais.
12. Coñecer algúns temas dentro da pintura ao longo da historia: o bodegón.
13. Aprender a usar as témperas cun procedemento correcto.
14. Analizar e debuxar o volume en formas planas facendo uso do claroscuro.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL.				
e j	<p>B1.1. Establecemento de protocolos de actuación na observación das obras artísticas.</p> <p>B1.2. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como medio de expresión de ideas.</p>	B1.1 Describir as características dos elementos presentes no contexto e as sensacións que as obras artísticas provocan.	EPB1.1.1 Establece unha orde ou pautas para seguir no procedemento de observación dos elementos do contexto, e na súa comunicación oral ou escrita.	CCL CAA
			EPB1.1.2. Describe as características dos feitos artísticos e as sensacións que as obras provocan. e expresa as súas apreciacións persoais cun criterio artístico.	CCL CCEC
				CCL

			EPB1.1.3. Identifica e coñece os termos propios da linguaxe plástica.	CCEC
e j	B1.3. Interpretación e valoración da información que proporcionan as imaxes no contexto social e comunicación das apreciacións obtidas. B1.4. Indagación sobre diferentes maneiras de representar o espazo.	B1.2. Interpretar o contido das imaxes e representacións do espazo presentes no contexto, con identificación das posicións dos elementos plásticos no espazo.	EPB1.2.1. Interpreta e valora a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.	CCL CCEC
			EPB1.2.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais.	CCEC CCL
j b	B1.5. Observación dos materiais empregados nas obras plásticas.	B1.3. Clasificar texturas, formas e cores atendendo a distintos criterios.	EPB1.3.1. Clasifica texturas e tonalidades de formas naturais e artificiais exploradas desde	CCEC CCL

	B1.6. Exploración de calidades dos materiais (transparencia, rugosidade, lixeireza etc.) e tratamento convencional e sinxelo de texturas, formas e cores sobre diferentes soportes.		diferentes ángulos e posicións.	
			EPB1.3.2. Clasifica texturas, formas e cores atendendo a criterios de similitude ou diferenza.	CCEC CCL
			EPB1.3.3. Diferencia e recoñece as diferentes texturas, liñas, formas e cores nas composicións artísticas.	CCEC CCL
j a b	B1.7. Descrición de profesionais relacionados/as coas artes plásticas e visuais. B1.8. Procura de	B1.4. Identificar e valorar recoñecidos/as autores/as e as súas obras máis significativas, facendo fincapé na cultura propia.	EPB1.4.1. Describe varias profesións relacionadas coas artes plásticas.	CCEC CSC CCL

			<p>EPB1.4.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da cultura propia e de outras, e sobre a súa obra.</p>	<p>CCEC CSC CAA</p>
	<p>información sobre as manifestacións culturais e artísticas do contexto.</p>		<p>EPB1.4.3. Amona interese por coñecer formas de expresión de autores/as e a súa obra, empregando as tecnoloxías da información.</p>	<p>CCEC CSC CD</p>
			<p>EPB1.4.4. Relaciona artistas coas obras máis representativas.</p>	<p>CCEC CSC CCL</p>

OBJECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA.				
j b	<p>B2.1. Planificación e organización para axustar o proceso de creación individual e en grupo ás intencións previstas, seleccionando adecuadamente os materiais, os instrumentos e as técnicas.</p> <p>B2.2. Elaboración de imaxes usando técnicas e recursos diversos.</p> <p>B2.3. Construción de estruturas con volume.</p>	B2.1.Utilizar instrumentos, técnicas e materiais adecuados para alcanzar un produto artístico final.	EPB2.1.1. Utiliza cores (primarias e mesturadas) e tonalidades cunha intención estética, manexando diferentes técnicas.	CCEC CAA
			EPB2.1.2. Manexa lapis de cores, témperas, rotuladores, sombreadamento, acuarelas etc.) para a composición de obras.	CCEC CAA
			EPB2.1.3. Manexa material diverso nas producións plásticas, explorando diversas técnicas e actividades manipulativas.	CCEC CAA

			EPB2.1.4. Practica o recorte e pega materiais de diferentes texturas.	CCEC CAA
			EPB2.1.5. Completa figuras seguindo as liñas como guía.	CCEC CAA
			EPB2.1.6. Combina técnicas de picado, encartado e pegado.	CCEC CAA
			EPB2.1.7. Utiliza a cuadrícula como referencia para copiar e representar modelos, de maneira proporcionada.	CCEC CAA

			EPB2.1.8. Usa a técnica de colaxe con limpeza e precisión, manexando diferentes técnicas.	CCEC CAA
			EPB2.1.9. Fai composicións correctamente a partir do eixe de simetría.	CCEC CMCCT
			EPB2.1.10. Crea imaxes tridimensionais co recorte e o pegado.	CCEC CAA
			EPB2.1.11. Debuxa a figura humana, usando a cuadrícula	CCEC CMCCT

			para alcanzar as proporcións axeitadas.	
a j	<p>B2.4. Selección e uso responsable de materiais apropiados segundo as súas posibilidades plásticas e o fin para o que se previron.</p> <p>B2.5. Establecemento de protocolos de actuacións no proceso de creación individual e/ou colectiva.</p>	B2.2. Coidar o material e os espazos e utilízalos adecuadamente.	EPB2.2.1. Coida e utiliza adecuadamente os recursos de traballo.	CCEC CSC
a c	<p>B2.6. Respecto polas normas e pola repartición de tarefas establecidas no grupo.</p> <p>B2.7. Respecto polas ideas</p>	B2.3. Respetar e valorar o traballo individual e en grupo.	EPB2.3.1. Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran	CSC CCEC CAA

	e os traballos individuais.		encomendadas.	
j i	<p>B2.8. Utilización de recursos dixitais para a elaboración de producións artísticas.</p> <p>B2.9. Compilación de imaxes para complementar textos (carteis, anuncios, esquemas etc.).</p>	<p>B2.4. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para buscar material para as creacións propias ou colectivas.</p>	<p>EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse sobre o seu contexto cultural e artístico.</p>	<p>CCEC CD</p>
			<p>EPB2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para buscar material para as súas creacións artísticas.</p>	<p>CCEC CD</p>

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

Os contidos dos bloques 1 e 2 serán abordados ao longo de todo o curso.

RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS

TRIMESTRE	ESTÁNDARES	CC	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
1º	EPB1.1.1 Establece unha orde ou pautas para seguir no procedemento de observación dos elementos do contexto, e na súa comunicación oral ou escrita.	CCL CAA	10,00%
1º	EPB1.2.1. Interpreta e valora a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.	CCL CCEC	10,00%
1º	EPB1.3.1. Clasifica texturas e tonalidades de formas naturais e artificiais exploradas desde diferentes ángulos e posicións.	CCEC CCL	12,00%
1º	EPB1.3.3. Diferencia e reconece as diferentes texturas, liñas, formas e cores nas composicións artísticas.	CCEC CCL	12,00%
1º	EPB2.1.3. Manexa material diverso nas producións plásticas, explorando diversas técnicas e actividades manipulativas.	CCEC CAA	12,00%
1º	EPB2.1.4. Practica o recorte e pega materiais de diferentes texturas.	CCEC CAA	12,00%
1º	EPB2.2.1. Coida e utiliza adecuadamente os recursos de traballo.	CCEC CSC	10,00%

1º	EPB2.3.1. Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran encomendadas.	CSC CCEC CAA	11,00%
1º	EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse sobre o seu contexto cultural e artístico.	CCEC CD	11,00%
2º	EPB1.1.1 Establece unha orde ou pautas para seguir no procedemento de observación dos elementos do contexto, e na súa comunicación oral ou escrita.	CCL CAA	10,00%
2º	EPB1.1.3. Identifica e coñece os termos propios da linguaxe plástica.	CCL CCEC	10,00%
2º	EPB1.4.3. Aмосa interese por coñecer formas de expresión de autores/as e a súa obra, empregando as tecnoloxías da información.	CCEC CSC CD	10,00%
2º	EPB2.1.1. Utiliza cores (primarias e mesturadas) e tonalidades cunha intención estética, manexando diferentes técnicas.	CCEC CAA	12,00%
2º	EPB2.1.3. Manexa material diverso nas producións plásticas, explorando diversas técnicas e actividades manipulativas.	CCEC CAA	12,00%
2º	EPB2.1.4. Practica o recorte e pega materiais de diferentes texturas.	CCEC CAA	12,00%
2º	EPB2.2.1. Coida e utiliza adecuadamente os recursos de traballo.	CCEC CSC	15,00%

2º	EPB2.3.1. Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran encomendadas.	CSC CCEC CAA	10,00%
2º	EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse sobre o seu contexto cultural e artístico.	CCEC CD	9,00%
3º	EPB1.1.1 Establece unha orde ou pautas para seguir no procedemento de observación dos elementos do contexto, e na súa comunicación oral ou escrita.	CCL CAA	13,00%
3º	EPB1.1.3. Identifica e coñece os termos propios da linguaxe plástica.	CCL CCEC	13,00%
3º	EPB2.1.3. Manexa material diverso nas producións plásticas, explorando diversas técnicas e actividades manipulativas.	CCEC CAA	17,00%
3º	EPB2.1.4. Practica o recorte e pega materiais de diferentes texturas.	CCEC CAA	15,00%
3º	EPB2.1.8. Usa a técnica de colaxe con limpeza e precisión, manexando diferentes técnicas.	CCEC CAA	17,00%
3º	EPB2.3.1. Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran encomendadas.	CSC CCEC CAA	15,00%
3º	EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse sobre o seu contexto cultural e	CCEC CD	10,00%

	artístico.		
--	------------	--	--

GRAO MÍNIMO PARA A CONSECUCIÓN DA MATERIA

Consideramos mínimos esixibles para unha avaliación positiva os estándares de aprendizaxe que se relacionan na táboa seguinte e que fan referencia aos relacionados anteriormente para cada bloque e área.

BLOQUE 1	BLOQUE 2
EPB1.3.1	EPB2.1.3 EPB2.1.10 EPB2.1.7

VALORES SOCIAIS

E CÍVICOS

OBXECTIVOS DA MATERIA EN CLAVE DE COMPETENCIAS

1. Elaborar unha imaxe realista dun mesmo atendendo ás características físicas e a personalidade.
2. Realizar tarefas que permitan a autoconciencia emocional, a expresión das emocións e o respecto polas motivacións e intereses persoais.
3. Tomar conciencia dos propios sentimentos negativos para canalizar as emocións, superar os problemas e desenvolver un maior autocontrol.
4. Proceder de forma reflexiva antes de actuar sopesando os pros e as contras das súas accións e asumindo as consecuencias dos propios actos.
5. Xerar situacións que promovan a responsabilidade, a iniciativa persoal e accións creativas que posibiliten a consecución dos obxectivos propostos.
6. Valorar os dereitos dos nenos referidos á axuda e á protección destes explicando condutas que aseguren o cumprimento destes dereitos e resaltando a igualdade de dereitos de nenos e nenas en situacións reais do contexto social.
7. Participar en actos comunicativos diversos que permitan expresar abertamente ideas, sentimentos, intereses e/ou necesidades considerando ás persoas que o rodean sen renunciar aos seus propios dereitos.
8. Coñecer elementos da paralinguaxe, como a dicción, o ton e a actitude corporal, e a súa función dentro da comunicación, e apreciar a relación que hai entre a comunicación verbal e a non verbal durante en calquera acto de comunicación.
9. Participar en discusións que permitan explicar e entender ideas e opinións persoais, escoitando de forma activa antes de responder os demais.
10. Realizar dinámicas de role-playing nas que se ofrezca a oportunidade de empatizar coas actitudes, os sentimentos e as reaccións dos demais, afrontando diversas respostas emocionais.
11. Valorar e respectar as diferenzas individuais intentando comprender e tolerar diversas maneiras de actuar ante unha mesma situación.
12. Tomar conciencia da importancia das relacións entre os compañeiros, as aprendizaxes que xeran e os vínculos de afecto que se establecen.
13. Participar en actividades mostrando sensibilidade cara aos estados de ánimo e intereses dos demais.
14. Traballar en equipo utilizando o diálogo e estratexias de medición para resolver conflitos, coñecer as persoas e favorecer a interdependencia positiva do grupo.
15. Resolver conflitos que se dan na vida cotiá, expresando as nosas demandas de forma pacífica e asertiva.

16. Identificar e respectar as normas que rexen a convivencia no contexto escolar e local.
17. Entender e apreciar a solidariedade social como medio de axuda e mellora do benestar familiar e escolar.
18. Planificar actividades que promovan o uso axeitado de bens naturais e a conservación do medio.
19. Analizar situacións e normas básicas de mobilidade vial para evidenciar as causas e as consecuencias dos accidentes de tráfico.

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
m k	B1.1. O autocoñecemento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconceito.	VSCB1.1.1. Reflexiona sobre os trazos característicos da súa personalidade e verbaliza as conclusións.	CSC CSIEE
	B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva.		VSCB1.1.2. Expresa a percepción da súa propia identidade, integrando a representación que fai dun mesmo ou dela mesma e a imaxe que expresan os demais.	CSC CCL
m	B1.3. O autoconceito. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo	B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	CSC CCL CSIEE

	persoal positivo.			
a m	B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.5.O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.	B1.3. Estructurar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.3.1 Aplica o autocontrol á toma de decisión.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.2. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións e das demais persoas.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL
b m	B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE
			VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a	CSC CSIEE

			colaboración.	
			VSCB1.4.3. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas con axuda dunha persoa adulta.	CSC CAA CSIEE
m	B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.5.1. Emprega algunha estratexia para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE
a	B1.8. A iniciativa persoal. As accións creativas. A consecución de logros.	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	CSIEE CSC
			VSCB1.6.2. Define e formula claramente problemas de	CSC CCL

			convivencia.	
b	B1.9. A responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. A asunción dos propios actos.	B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	VSCB1.7.1. Reflexiona, respondendo a preguntas, as consecuencias das súas accións.	CSC CCL CSIEE
			VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	CSC CSIEE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS.				
m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Expresar con claridade opinións, sentimentos e emocións.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	CCL CSC
			VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	CCL CAA CSIEE
			VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	CCL CSC
b	B2.2. Estratexias da	B2.2. Utilizar habilidades de	VSCB2.2.1. escoita exposicións	CSC

m e	linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	CCL
			VSCB2.2.2. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA CSIEE CSC CCL
c m e	B2.3. A comunicación expresiva. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación.	CCL CSC
			VSCB2.3.2. Amosa interese polos seus interlocutores.	CCL CSC
e m	B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con	B2.4. Empregar a aserción.	VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas.	CCL CSC CSIEE

	argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.		VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC
m	B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda.	B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.1 Relaciona, con axuda dunha persoa adulta, diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL CSC CAA
c m	B2.6.A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas. VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades que contribúen á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSC CSC CSIEE
a	B2.7. O respecto, a	B2.7. Actuar Con tolerancia	VSCB2.7.1. Respecta e acepta	CSC

	tolerancia e a valoración do outro. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.	comprendendo e aceptando as diferenzas.	as diferenzas individuais.	
			VSCB2.7.2. Recoñece, e identifica as calidades doutras persoas.	CSC
c m	B2.8. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo, amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSC CSIEE
			VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC CSIEE

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS.				
b m	B3.1 Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.	B3.1 Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1 Establece relacións de confianza cos iguais e coas persoas adultas.	CSC CSIEE
			VSCB3.1.2 Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE
			VSCB3.1.3 Pon de manifesto unha actitude aberta cara ás demais persoas compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE
b	B3.2 A interdependencia e a cooperación. A	B3.2 Traballar en equipo favorecendo a interdependencia	VSCB3.2.1 Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir	CAA CSIEE

	interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.	positiva e amosando condutas solidarias.	axuda para a aprendizaxe.	CSC
			VSCB3.2.2. Practica as estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.3. Practica as estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.4. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC
			VSCB3.2.5. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	CSC CSIEE CAA
a	B3.4. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Participa na elaboración das normas da aula.	CSC CSIEE
			VSCB3.3.2. Respecta as normas do centro escolar.	CSC

	necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.			
c m	B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos, coa axuda dunha persoa adulta, de modo construtivo.	CSC CSIEE
			VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	CCL CSC
			VSCB3.4.3. Analiza as emocións e sentimentos das partes en conflito.	CSC CSIEE
a	B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo	B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia valorando as condutas que os protexen.	VSCB3.5.1. Expón os dereitos básicos da infancia.	CSC CCL

	recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española.			
d m	B3.7. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	CSC CSIEE
			VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	CSC CSIEE
n	B3.8. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria.	B3.7. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos	VSCB3.7.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das	CSC CSIEE

<p>Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico.</p> <p>B3.9. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.</p>	<p>accidentes de tráfico.</p>	<p>normas de educación viaria.</p>	
		<p>VSCB3.7.2 Expón as causas de diferentes accidentes de tráfico.</p>	<p>CSC CCL</p>
		<p>VSCB3.7.3. Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.</p>	<p>CSC CCL CMCT CD</p>

TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

Os contidos dos bloques 1, 2 e 3 serán abordados ao longo de todo o curso.

RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS

TRIMESTRE	ESTÁNDARES	CC	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
1º	VSCB1.1.2. Expresa a percepción da súa propia identidade, integrando a representación que fai dun mesmo ou dela mesma e a imaxe que expresan os demais.	CSC CCL	10,00%
1º	VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	CSC CCL CSIEE	10,00%
1º	VSCB1.3.1 Aplica o autocontrol á toma de decisión.	CSC CSIEE	15,00%
1º	VSCB1.3.2. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións e das demais persoas.	CSC CSIEE	10,00%
1º	VSCB1.3.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL	8,00%
1º	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE	10,00%
1º	VSCB1.5.1. Emprega algunha estratexia para	CSC	5,00%

	facen fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSIEE	
1º	VSCB1.7.1. Reflexiona, respondendo a preguntas, as consecuencias das súas accións.	CSC CCL	7,00%
1º	VSCB3.2.1. Avisa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE CSC	10,00%
1º	VSCB3.3.2. Respecta as normas do centro escolar.	CSC	8,00%
1º	VSCB3.5.1. Expón os dereitos básicos da infancia.	CSC CCL	7,00%
2º	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE	10,00%
2º	VSCB1.7.1. Reflexiona, respondendo a preguntas, as consecuencias das súas accións.	CSC CCL CSIEE	10,00%
2º	VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	CSC CSIEE	8,00%
2º	VSCB2.1.1. Expresa con claridade opinións, sentimentos e emocións.	CSC CCL CSIEE	5,00%
2º	VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	CCL CSC	7,00%
2º	VSCB2.2.2. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese	CAA CSIEE	8,00%

	polas outras persoas.	CSC CCL	
2º	VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas.	CCL CSC CSIEE	5,00%
2º	VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	CSC	5,00%
2º	VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	CSC	9,00%
2º	VSCB3.1.1 Establece relacións de confianza cos iguais e coas persoas adultas.	CSC CSIEE	5,00%
2º	VSCB3.2.2. Practica as estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC	15,00%
2º	VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	CSC CSIEE	13,00%
3º	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE	10,00%
3º	VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	CSIEE CSC	12,00%
3º	VSCB1.6.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	CSC CCL	8,00%
3º	VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades que contribúen á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSC CSIEE	10,00%
3º	VSCB3.1.2 Desenvolve proxectos e resolve	CSC	13,00%

	problemas en colaboración.	CSIEE	
3º	VSCB3.2.2. Practica as estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC	15,00%
3º	VSCB3.2.4. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC	12,00%
3º	VSCB3.3.2. Respecta as normas do centro escolar.	CSC	10,00%
3º	VSCB3.4.3. Analiza as emocións e sentimentos das partes en conflito.	CSC CSIEE	10,00%

GRAO MÍNIMO ESIXIBLE PARA SUPERAR A MATERIA:

Consideramos mínimos esixibles para unha avaliación positiva os estándares de aprendizaxe que se relacionan na táboa seguinte e que fan referencia aos relacionados anteriormente para cada bloque e área.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3
VSCB1.3.2	VSCB2.1.1	VSCB3.2.2
VSCB1.4.1	VSCB2.7.1	VSCB3.3.2
VSCB1.7.2		

METODOLOXÍA

Partiremos do nivel de coñecemento dos alumnos, relacionando os coñecementos novos que aprenderán cos que xa teñen adquiridos, logrando así unha aprendizaxe significativa. Pretenderemos que o alumnado desenvolva estratexias básicas: observación, experimentación, comparación... que lle sirvan para investigar e descubrir por si mesmos, é dicir, que aprendan a aprender e logren unha maior autonomía. Trátase de modificar os esquemas de coñecemento: moitas das experiencias que lles proporemos crearán certo desequilibrio que lles porán no camiño da superación de dificultades. Para todo iso partiremos dunha inmensa actividade por parte do discente onde experiencias sensoriais, manipulativas e de exploración lle conduzan a súa vez a actividades mentais básicas. Tamén teremos en conta as capacidades, limitacións e necesidades particulares dos nenos e nenas, traballando así a individualización. O principio de liberdade favorecerémolo atendendo ás formas de expresión e experiencias máis motivadoras para os discentes, respectando a súa libre elección ao presentar varias experiencias diferentes. A creatividade será potenciada nos seus tres factores básicos: orixinalidade, fluidez e flexibilidade en tarefas creativas que xerarán enfoques máis persoais, distintivos e lúdicos.

Dependendo das tarefas que se realicen, o alumnado estará en gran grupo, en agrupamentos pequenos ou ben individualmente.

Neste 3º curso tratarase de iniciar ao alumnado, sobre todo, nas técnicas de estudo, nas habilidades sociais e nas actividades cooperativas, pero sobre todo estará baseada na:

- Atención a diversidade do alumnado.
- Atención individualizada.
- Prevención das dificultades de aprendizaxe.
- Posta en práctica de mecanismos de reforzo para os alumnos con dificultades.

Será unha metodoloxía comunicativa, inclusiva, activa e participativa e sobre todo terá en conta os distintos ritmos de aprendizaxe favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo, fomentando o hábito da lectura.

O obxectivo final que temos sempre presente no noso labor diario é acadar o desenvolvemento integral dos nosos alumnos como persoas, de xeito que sexan capaces de adaptarse a calquera circunstancia das súas vidas, mantendo unha relación equilibrada e intelixente co medio ambiente e cos demais:

- Partirase do nivel de desenvolvemento do alumno, nos seus distintos aspectos, para construír outras aprendizaxes que favorezan e melloren o devandito nivel de desenvolvemento.

- Sublíñase a necesidade de estimular o desenvolvemento das capacidades xerais e de competencias específicas, mediante o traballo das distintas áreas. Para elo tratarase de desenvolver todo tipo de estratexias para acadar unha aprendizaxe eficaz que desenvolva as competencias no alumnado e nas que aprenda a exercitar todas as súas capacidades, recibindo o apoio do/a titor/a.

- Dáse prioridade á comprensión dos contidos que se traballan, fronte á unha aprendizaxe mecánica.

- Unha metodoloxía global e activa que potencie aprendizaxes significativas, onde o alumno aprenda a aprender, respectando a diversidade e favorecendo un ambiente de cooperación, que permita ao alumnado utilizar cada vez máis autonomamente as bibliotecas e as TIC como recursos de aprendizaxe.

ACTIVIDADES

En cada materia desenvolveranse as actividades axeitadas a cada unidade didáctica e ás características dos alumnos. Nesas actividades incluíranse actividades relacionadas co Proxecto Lector, co Plan de Convivencia e coas TIC. Tamén se levarán a cabo actividades complementarias e extraescolares (sempre que a situación sanitaria o permita), así como actividades de apoio e recuperación para o alumnado que o necesite.

A secuencia de actividades que se propoñen ao longo das diferentes unidades didácticas son:

- Actividades introdutorias ou de motivación: estas actividades pretenden despertar o interese do alumnado de cara á aprendizaxe dunha temática e saber os coñecementos previos que teñen sobre o mesmo.

- Actividades de desenvolvemento: estas actividades deben cuestionar os coñecementos que o alumno/a ten acerca do tema en cuestión, se estes son incertos ou ampliar eses coñecementos previos de ser verdadeiros.

- Actividades de reforzo e ampliación: estas actividades pretenden dar resposta á diversidade da aula (distintos ritmos de aprendizaxe). As primeiras serán actividades que traballan os contidos básicos dun tema que se está traballando; e as segundas serán actividades para ampliar os contidos do tema en cuestión.

- Actividades de avaliación: son actividades que pretenden asegurar que os contidos foron adquiridos e os obxectivos acadados.

DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR

EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS

A avaliación inicial será o punto de referencia para a toma de decisións relativas ao desenvolvemento do currículo nas programacións de aula, así como para adoptar aquelas medidas de apoio, reforzo e recuperación que se consideren oportunas para cada alumna ou alumno. Farase ao comezo de cada curso e durante o primeiro mes do curso escolar, a persoa titora realizará unha avaliación inicial coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión satisfactoria no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave.

Para levar a cabo a devandita avaliación teremos en conta:

- A análise do historial académico de cada alumno.
- A información obtida das familias.
- Os informes do Departamento de Orientación.
- As probas colectivas do curso anterior (tests, probas psicométricas...)
- Informes do profesorado do curso ou etapa anterior.
- Pequenas probas para valorar o grao de competencias do alumnado.
- A observación directa.

Aqueles alumnos que non acadansen os obxectivos propostos, contarán co seguinte programa de reforzo:

-Un plan de reforzo naquelas materias que o precisen.

-Unha atención máis individualizada para axudarlles a solventar as dificultades coas que se atopen. Aqueles alumnos que o precisen serán derivados ó departamento de orientación para que alí sexan valorados pola orientadora do centro.

Este curso académico, a avaliación inicial será desenvolvida tendo en conta a situación extraordinaria que se deu durante o terceiro trimestre do curso pasado (debido á situación de alerta sanitaria e confinamento). Por iso, será preciso comezar a desenvolver os contidos que non foron acadados o ano pasado, así como aqueles que precisan ser reforzados.

AVALIACIÓN

A avaliación dos procesos de aprendizaxe dos alumnos será continua e terá en conta o seu progreso en todos os ámbitos. No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno non é o axeitado, estableceranse medidas de apoio educativo.

As decisións sobre a promoción do alumnado serán adoptadas na terceira e última sesión de avaliación de cada curso escolar, tendo en conta o proceso de avaliación continua e o grao de competencias obtido. Esta decisión será a acordada polos membros do equipo de avaliación correspondentes a este curso, priorizando a opinión do titor. Para iso informarase e escoitarase a opinión dos pais, nais ou titores legais.

PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

O proceso de avaliación realizarase mediante a observación directa e indirecta, a través da revisión do traballo diario, a participación na clase e nas tarefas realizadas, mediante o comportamento e mediante as probas de control.

Os criterios de cualificación serán fundamentais para valorar o grao de adquisición das competencias clave e os obxectivos fixados.

No primeiro mes realizarase unha avaliación inicial que servirá de referencia para o desenvolvemento do currículo.

Ao longo do curso realizaranse tres avaliacións, informando por escrito ao alumno/a e aos pais, nais ou titores legais das cualificacións obtidas.

Os procedementos serán variados e descritivos para facilitar a información do progreso nas diferentes áreas e nas competencias clave:

Valoraremos:

A realización dos exercicios diarios.

O seu interese.

O esforzo.

A resposta ás preguntas diarias orais da clase.

A realización das probas escritas e orais.

A avaliación das áreas será o referente fundamental para valorar o grao de adquisición das competencias. Terá en conta todos os elementos que compoñen o currículo, adaptarase ao alumnado que non progresa, así como ao de altas capacidades, adoptando as medidas de reforzo educativo ou ampliación necesarias, e avaliaranse tanto as aprendizaxes do alumnado e do proceso de ensinanza, así como a propia práctica docente. A avaliación tamén terá en conta o contexto sociocultural do centro.

Instrumentos de avaliación:

- Documento de avaliación inicial.
- Rexistros de observación: recolleranse observacións realizadas polos mestres e mestras que se consideren significativas para o seguimento do proceso de aprendizaxe.
- Actividades que avalíen contidos traballados nas unidades didácticas.
- Observación diaria e continua do traballo realizado na aula, ou fóra dela, en distintos agrupamentos e soportes (cadernos, fichas, ordenador, encerado, saídas, etc.).
- Resolución de exercicios.
- Fichas de avaliación, reforzo e probas de cada unidade didáctica, de cada trimestre e final de curso.
- Criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliábeis e nivel de consecución de cada obxectivo.
- Observación e valoración de actitudes e comportamento na aula, patios de recreo e recinto escolar, en xeral. Tamén o comportamento ante os compañeiros, profesorado, persoal non docente...
- Orde e limpeza na presentación dos traballos realizados.
- Análise das producións dos alumnos (resumos, textos escritos, producións orais, traballos e investigacións sobre distintos temas propostos...)
- Intercambios orais (diálogos, postas en común, intercambio de opinións...)
- Probas específicas: obxectivas, abertas...
- Probas orais e escritas, que deberán garantir a valoración de aspectos non só conceptuais, senón tamén relacionados cos valores e actitudes.
- Parte da información que se terá en conta para emitir unha cualificación final será cuantitativa, e rexistrárase por medio de probas, que se puntuarán sobre 10. Valorárase especialmente o traballo realizado diariamente na clase e fora dela.
- Tamén serán obxecto de avaliación o clima da aula, a interacción entre o alumnado e a súa relación co profesorado que intervén no nivel e, en xeral, con toda a comunidade escolar.
- Estes aspectos, xunto coa evolución no proceso de aprendizaxe do alumnado, serán observados e valorados por todo o profesorado que os atende. Unha vez ao trimestre realizarase unha sesión de avaliación que recolla sistematicamente estas observacións, así como as propostas de mellora.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Nas materias de Lingua Castelá, Lingua Galega, Matemáticas, Ciencias da Natureza, Ciencias Sociais, Plástica e Valores Sociais e Cívicos empregaranse os seguintes criterios de cualificación:

Participación na aula	10,00%
Libros, cadernos ,traballos e tarefas realizadas	20,00%
Comportamento	10,00%
Probas de control	60,00%

AVALIACIÓN DO GRAO DE CONSECUCIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE

Entendemos que os criterios de avaliación de cada área son os que serven de referencia para valorar o progresivo grao de adquisición das competencias, pero ao mesmo tempo deberán estar relacionados para poder avalialas adecuadamente.

Para establecer o grao de desenvolvemento analizaremos cada un dos criterios e utilizaremos a nomenclatura de **BAIXO** se consideramos que o alumno/a precisa mellorar o seu nivel de competencia. Se estimamos que o nivel de competencia é suficiente utilizaremos a forma de **ACEPTABLE** e usaremos as formas de **BO** ou **EXCELENTE** relacionadas respectivamente co nivel de competencia notable ou sobresaliente.

Os criterios mínimos esixibles para superar o curso serán os que den na categoría de suficiente e, polo tanto, o da competencia como ACEPTABLE.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Neste apartado rexerémonos fundamentalmente polo Decreto 229/2011 que regula a atención á diversidade en Galicia. Así mesmo, basearémonos nos principios de normalización e inclusión, e asegurando a non discriminación e igualdade efectiva de todo o alumnado. Neste tema de atención á diversidade, contaremos co apoio do departamento de orientación.

A natural diversidade da aula atenderase facendo pequenas variacións nas actividades que permitan o mellor aproveitamento por parte de cada un dos nenos e nenas, e reforzase a atención individualizada nos que se observe unha particular dificultade para a asimilación dos contidos ou para a ampliación dos mesmos.

No traballo diario cos alumnos teremos en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe así como os seus distintos intereses e motivacións, e a coordinación co equipo de orientación. Para atender a esta diversidade, levarase a cabo o seguinte:

- Actividades de reforzo e de ampliación en cada unidade didáctica.
- Empregar reforzos positivos.
- Apoio individual.
- Tarefas curtas, motivadoras e variadas.

- Informar e orientar á familia do alumno.
- Darlle responsabilidade no grupo para aumentar a súa autoconfianza.
- Adecuar os obxectivos, os contidos e os criterios de avaliación a ditos alumnos.
- Favorecer a aprendizaxe autónoma.

PLANS E PROXECTOS

Dentro do **Plan TIC** realizaremos o seguinte:

- Actividades na aula de informática.
- Actividades coa pizarra dixital.
- Outros programas ou proxectos.
- Creación de blogs.

En canto ó **Plan de Convivencia**, podemos dicir que neste curso de Educación Primaria os conflitos cos discentes resólvense a través do diálogo. Tamén se fomenta a cooperación das familias cos mestres, para tratar os problemas cos que nos atopamos e evitar novos conflitos. En xeral, pódese dicir que hai un bo ambiente e moita cooperación entre todos os membros da comunidade educativa.

Dentro do **Proxecto Lector** realizamos o seguinte:

- Actividades de formación de usuarios e usuarias da biblioteca en colaboración co equipo da mesma.
- Incorporar o desenvolvemento das competencias comunicativas en todas as áreas do currículo.
- Coordinación do profesorado para traballar a comprensión lectora e a produción de textos.
- Potenciar o uso da biblioteca como un recurso máis da aula, converténdoa en espazo para o fomento do hábito lector e para o desenvolvemento das competencias comunicativas.
- Participación en concursos artístico – literarios.
- Proxecto “O Universo”. Traballaremos o universo xeral, temática coa que traballaremos as emocións, creación de obras propias...

Dentro do **Proxecto Lingüístico** temos o seguinte:

- Materias en galego.
- Materias en castelán.
- Participación en concursos literarios.
- Recollida de cantigas e refráns.
- Participación nas distintas actividades que propoña o centro.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

PRIMEIRO TRIMESTRE	SEGUNDO TRIMESTRE	TERCEIRO TRIMESTRE
-Saídas polo entorno. -Saídas pendentes de concretar. -Samaín. -Magosto. -Celebración do Nadal.	-Saídas polo entorno. -Día da paz. -Entroido. - Saídas pendentes de concretar.	-Saídas polo entorno. -Día do libro. -Día da muller traballadora. -Día das letras galegas. -Saída de fin de curso.

MATERIAIS CURRICULARES E RECURSOS DIDÁCTICOS

- Biblioteca de aula.
- Ordenador, canón e pantalla.
- Materiais funxibles (folios, lapis, cartolinas...)
- Mapas, láminas...
- Libros de consulta, dicionarios...
- Ordenadores portátiles a disposición do profesorado.
- Fotocopiadora.
- Plastificadora.
- Pizarra dixital.
- Libros de texto.

Debido á actual situación e seguindo as recomendacións das autoridades sanitarias, así como o establecido no plan de actuación para a prevención do COVID-19 no ámbito educativo (publicado o 29 de agosto de 2020), todo material susceptible de ser compartido será manipulado unicamente pola titora. En caso de ser necesario o seu uso por parte doutro membro do profesorado ou dun alumno/a (nun caso puntual) seguirase estrictamente o protocolo de desinfección de dito material (uso de xel hidroalcolico e posterior cuarentena dese material en cuestión).

CURSO	MATERIA	TÍTULO	ISBN	EDITORIAL	IDIOMA
3º	Lengua Castellana	Lengua	9788468220529	Santillana	Castelán
3º	Lingua Galega	Lingua	9788468221083	Santillana	Galego
3º	Matemáticas	Matemáticas	9788468220505	Santillana	Castelán
3º	Ciencias Sociais	Ciencias Sociais	9788468222011	Santillana	Galego
3º	Ciencias da Natureza	Ciencias da Natureza	9788468234588	Santillana	Galego
3º	Inglés	Stay Cool 3 (Class Book)	978-0-19-441314-5	Oxford	Inglés
		Stay Cool 3 (Activity Book)	978-0-19-441239-1		
3º	Relixión	Religión Católica	978-84-678-1899-4	Anaya	Castelán

PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

SEGUINDO AS DIRECTRICES DA CCP

As directrices propostas pola CCP para avaliar a programación docente son as seguintes:

OBXECTIVOS	Si	Non
Chegamos a un acordo acerca dos obxectivos de cada nivel?		
Están secuenciados con respecto aos de niveis anteriores?		
Concretáronse o suficiente para poder orientar a nosa intervención educativa?		
Fan referencia ás capacidades coas se relaciona a nosa materia?		
CONTIDOS	Si	Non
Están secuenciados con respecto aos previstos nos niveis inferiores ao que nos atopamos?		
Explicítanse os mínimos esixibles para este nivel?		
Relacionáronse de forma natural cos temas de carácter transversal?		
Planificáronse as relacións dos contidos desta materia cos doutras materias que cursa o alumnado, para tratar as linguas de xeito integrado?		
METODOLOXÍA	SI	NON
Prevéronse axudas pedagóxicas dentro das explicacións?		
Os materiais curriculares que serven de apoio a esta Programación foron valorados e seleccionados nos seus aspectos técnicos, curricular e de educación en valores?		
Foron adecuados os espazos previstos?		
Equilibrouse o uso dos distintos tipos de agrupamentos nas actividades: gran grupo, pequenos grupos, parellas e individualmente?		
AVALIACIÓN	SI	NON

Explicitáronse correctamente os criterios de avaliación e o grao mínimo en que hai que acadar nos estándares?		
As técnicas e instrumentos de avaliación facilitaron abundante información sobre o que aprendeu cada alumno e alumna?		
Definíronse correctamente os criterios de cualificación e comunicáronse ao alumnado?		
Realizouse un adecuado seguimento do alumnado coa materia pendente e do alumnado que repite curso?		
ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADE ESPECÍFICA DE APOIO EDUCATIVO	SI	NON
Atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo:		
Coordináronse as medidas educativas que precisan coa Programación de Aula en canto a elementos organizativos (espazos, tempos, materiais, agrupamentos)?		
Coordináronse as medidas educativas que precisan coa Programación de Aula e en canto a elementos curriculares (obxectivos didácticos, contidos, explicacións, actividades, procedementos de avaliación)?		
ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	SI	NON
Valoráronse positivamente as actividades complementarias e extraescolares do curso anterior?		

	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e á temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
10. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
11. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
12. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
13. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
14. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				

19. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
20. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
21. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
22. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
23. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
24. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
25. Contribución desde a materia ao proxecto lector do centro.				
26. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Na reunión da CCP mencionada anteriormente, tamén se estableceron as seguintes directrices para a autoavaliación da práctica docente.

INDICADORES	ESCALA			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino-aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				

11. Ofrécese ao alumnado de forma rápida os resultados das probas/ traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ó alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

MODIFICACIÓNS PROPOSTAS NA MEMORIA DO CURSO

ANTERIOR

Como medidas de mellora recollidas na memoria do curso anterior, establecemos ampliar o tempo de lectura que será un mínimo de entre 15 e 20 minutos diarios, realizados principalmente despois do recreo, para que todo o alumnado poida mellorar a súa fluidez e ter unha boa comprensión lectora. Tamén se traballarán máis as habilidades sociais, especialmente con aqueles alumnos/as que o mais o precisen. Outro punto importante a desenvolver máis en profundidade este curso será o uso das TIC por parte do alumnado, como unha rutina máis do traballo de aula (coñecer a aula virtual, mandar un correo electrónico...).

PLAN DE ACTUACIÓN EN CASO DUN NOVO CONFINAMENTO

Durante o primeiro mes do presente curso, os alumnos e alumnas serán instruídos no emprego satisfactorio da **aula virtual do centro**, posto que en caso dun posible futuro confinamento, esta será a plataforma principal de traballo e avaliación cos nenos e nenas de 3º curso.

Para que a aprendizaxe no emprego das ferramentas dixitais necesarias que debe ter o alumnado sexa positivo, comezarase a traballar xa durante o mes de setembro na aula física (na clase),

ensinando aos alumnos todos os pasos que deben seguir:

- Acceso á plataforma da aula virtual
- Rexistro e inicio da sesión
- Búsqueda do seu curso e das actividades a realizar
- Consulta no foro de dúbidas
- Envío das actividades (que será correxidas e avaliadas)

Outro recurso que será empregado en caso de confinamento será o **correo electrónico**, a través do cal os alumnos e alumnas (así como os pais/nais/titores legais) poderán poñerse en contacto coa titora en caso de necesidade (dúbidas, preguntas, etc.). Tamén se establecerá un horario semanal determinado para **videoxuntanzas** en pequenos grupos (4-5 alumnos/as) para resolver dúbidas, facer preguntas, explicar os contidos precisos...

Por suposto, as notificacións e avisos pertinentes serán comunicados ás familias a través da **aplicación Abalar** e publicadas no **blogue do centro escolar**, xa que se pedirá ás familias que visiten dito blogue periódicamente.